

סיכום פעילות שנת הקורונה

2020 ותחילת 2021

בעריכת ד"ר מאיר חובב, ד"ר ארז אזרחי

סיכום פעילות שנת הקורונה 2020 ותחילת 2021

מאי 2021

שק"ל - שילוב קהילתי לאנשים עם מוגבלויות (ע"ר)

בית שק"ל, רח' יד חרוצים 11, ת.ד. 53105, ירושלים 9153002

טל': 02-6720157, פקס: 02-6725208

E-mail: shekel@shekel.org.il

www.shekel.org.il

עיצוב: סטודיו "בין השורות" של עמותת שק"ל, טל' 02-5480108

תוכן

5	דבר מנכ"ל שק"ל
7	דבר סמנכ"ל שק"ל
10	פיתוח והדרכה מקצועית
13	רצף המענים של שק"ל
19	שער 1 - פעילות ארצית
20	המרכז הישראלי לנגישות
22	ילדים ונוער
25	מרכזים לטיפול רגשי
27	השכלה, תרבות ופנאי
33	שער 2 - פעילות באזורים
34	אזור ירושלים
37	אזור המרכז
40	אזור הדרום והשפלה
43	שער 3 - פעילות יחידות המטה
44	פיתוח משאבים וקשרי חוץ
48	לוגיסטיקה
50	מחלקת כספים
51	משאבי אנוש ומתנדבים
53	הערכת תכניות

דבר המנכ"ל

"אינך יכול לבחור את האירועים בחיין, אך כן לבחור את ההתייחסות שלך אליהם" (זיג זיגלר)

עם פרוץ מגפת הקורונה, ובעקבותיה המשבר הבריאותי, כלכלי וחברתי שכולנו חוונו, למדנו שתוכניות טובות הן בסיס לשינויים ושגמישות מחשבתית אינה מוגבלת. הקורונה העמידה אותנו במבחן קשה של נקיטת צעדים מהירים לשמירה על בטחון אישי ולמניעת התפשטות המחלה. גילינו שכאשר אין ברירה ונדרשים שינויים והתאמות, בניהול נכון אנחנו יודעים לתת את המענים הנדרשים ומסוגלים לשמור על עמוד שדרה מקצועי ואנושי שמאפיין את עבודת שק"ל. הצלחנו, למרות המשבר, תוך מחשבה שקולה וחשיבה מחוץ לקופסא, אמונה חזקה במשאבים האנושיים ובכוחות שלנו, להמשיך לתת מענים רבים ואיכותיים לאלפי אנשים, ובמקביל לפתח ולקדם את הפעילות המגוונת של שק"ל. הקשיים שעמדו בפנינו נגעו בכל תחומי הפעילות של שק"ל ועובדיו ובהיבטים רבים בחייהם של מקבלי השירותים:

- התמודדנו עם הוצאה לחל"ת של עובדים רבים בתעסוקה ובפנאי, ומאידיך עם צורך בתגבור שעות עבודה במערך הדיור, בעקבות תקופות סגר או בידוד.
- התמודדנו עם החזרת עובדים מחל"ת לאחר הסרת שלושת הסגרים, כאשר לא כל העובדים חזרו.
- התמודדנו עם כורח לסגור את הדיירים בדירות תוך פיתוח יכולת להעסיק אותם, להפיג את השעמום, להתמודד עם בעיות התנהגות ולשמור על בריאותם הפיזית והנפשית.
- התמודדות קשה הייתה עם הנחיית משרד הרווחה להימנע ממפגשים פיזיים בין הדיירים לבין בני המשפחה.
- סגירת מרכזי תעסוקה ופתיחה מחודשת במתכונת של קפסולות יצרה קושי בשמירה על אינטראקציה ושילוב חברתי שמאפיינים את פעילותנו.
- התמודדנו עם שינוי תפיסה בתוכניות הפנאי, שרובן נעשו בקבוצות קטנות בדירות תוך חיפוש מתמיד אחר פתרונות יצירתיים.
- רכשנו וחילקנו בכל הדירות ומוקדי הפעילות ציוד ואמצעי מיגון נגד הקורונה, והעמדנו לרשות העובדים אמצעי תקשורת עדכניים על מנת להבטיח את המשך ניהול היחידות והפיקוח עליהן.

עמותת שק"ל, על מטופליה, עובדיה והנהלתה, נדרשה לתגובה רחבה ומהירה כדי להמשיך לשמור על רמת שירות גבוהה ברגישות המתבקשת בהתאם למגבלות הנובעות מהמצב. המדיניות שהובלנו הציבה את בריאות המטופלים בראש, דבר שהוכיח את עצמו במבחן התוצאה פעם אחר פעם.

הגבנו במהירות למשבר על ידי הקמת פורום "קורונה – חירום" של אנשי צוות הניהול, אשר התכנס כמעט מדי יום והגיב להנחיות הממשלה בזמן אמת. התנהלות הפורום הייתה מהירה וגמישה, כללה התייחסות ותגובה לתרחישים שונים והפצה של עדכונים והנחיות באופן שוטף לכל עובדי שק"ל להתמודדויות בכל ההיבטים בחייהם של המטופלים, כגון: בריאות פיזית ונפשית, פעילות פנאי, נידות ונסיעות, קשר עם המשפחות, וכן בנושאים שקשורים בצוות העובדים, תקציב, הצטיידות וטיפול באירועים מיוחדים.

לצד העבודה השוטפת והאינטנסיבית הצלחנו לפתוח דירות חדשות ומרכז יום ולבצע שיפוצים בדירות ובמרכזים. הצלחנו להתגבר על הקשיים ואף לצאת ממנו מחוזקים, והבנו שמשבר הוא גם

הזדמנות לחדש. כל זאת הודות לצוות המסור, שעשה ימים כלילות באהבה ובאמונה, שכמעט הכל אפשרי, אם רוצים להצליח במשימה החשובה, לשמור על חיים תקינים ועל בריאות המטופלים. בזכות אמונה ועבודת צוות – אף נגיף לא יכול לנצח.

חוברת זו מציגה את רצף המענים, הפעילות הארצית, הפעילות באזורים ואת פעילות מטה שק"ל.

- ♥ תודה לכל אחד ואחת מהעובדים ולבני משפחותיהם שאפשרו ותמכו.
- ♥ תודה למתנדבים הרבים שלמרות הקשיים נרתמו ועזרו ככל יכולתם.
- ♥ תודה לתורמים שהקלו על הקשיים התקציביים שהיו בשנה ייחודית זו.

לפעמים הרגעים הכי קשים מובילים אותנו להצלחות גדולות. אסור להפסיק להאמין!!!

קלרה פלדמן
מנכ"ל שק"ל

דבר סמנכ"ל שק"ל

בצל הקורונה - האתגרים

ניתן לראות את שנת 2020 כאחת השנים המתגרות שעברנו, שנה בה הקורונה הסיטה את שק"ל מהמסלול המתוכנן, שינתה את הרגלי החיים של מטופלינו בדירות ובמסגרות התעסוקה, כמו גם את הרגלי העבודה של עובדי שק"ל: במקום מפגשים אישיים, עברנו למפגשים בזום, במקום לטייל בחו"ל עם הדיירים, יצאנו להכיר את נופי שכונתנו והערכנו מחדש את הטבע שנמצא מחוץ לבית, ובמקום להלך בחופשיות, נמנענו ממפגשים חברתיים ולבשנו מסכות לכל מקום שאליו הגענו. גם שילוב המטופלים בחיי התרבות, הפנאי, הצריכה והבילוי השתנו מאוד בגלל הריחוק החברתי או בגלל המשבר הכלכלי.

ביום סגריר אחד בחודש מרץ 2020, השתנה הדגש הטיפולי והתפקודי של שק"ל – מהתמקדות ביישום מדיניות השילוב בקהילה, תוך יצירת כמה שיותר מגע גומלין ונקודות מפגש בין מטופלנו לבין הקהילה, להתמקדות בנושא הבריאותי ושמירה על כללי הבידוד והריחוק. נאלצנו לשמור את דיירנו בדירות ולהימנע מיציאה לקהילה, להימנע מהגעה לתעסוקה, להימנע ממפגשים חברתיים. כל פעילות הפנאי המוכרת והפעילות בקהילה הופסקו ברגע. מאותו היום המאמץ הארגוני הושקע בשמירה על ריחוק חברתי, שמירה על היגיינה ואמצעי מיגון, יישום מדיניות של בידוד ופיתוח מדיניות של עבודה בקפסולות.

למרות הקורונה – התמודדות המסגרות

מערך הדיור הקהילתי

דיירי מערך הדיור הקהילתי של שק"ל הוכיחו חוסן נפשי. כמעט כל הדיירים בחרו להישאר בדירות לכל אורך השנה המתגרת כולל חג הפסח, חגי תשרי ושלושת תקופות הסגר. הדבר מעיד על כך שהדיירים חווים את דירותיהם כבית שלהם, ומקבלים מענה מספק מצוות הדיור.

בכל התקופה לא היו חסרים אנשי צוות בדיוור. מדריכי הדירות התגייסו באופן מלא לשהות עם הדיירים – גם בעתות סגר מלא, גם במקרים של בידוד, ואף במקרים של אשפוז. הקשר הנפשי של המדריכים עם הדיירים ומסירותם לעבודתם סייע להם להתמודד עם העבודה האינטנסיבית והשחיקה שאפיינה שנה זו.

מערך התעסוקה

להוציא הסגר הראשון מערך התעסוקה חזר לפעולה מלאה, תוך הבנייה מחדש של שיטות העבודה כך שיתאימו לכללי התו הסגול. למעשה, מערך התעסוקה עבר מהפכה, כך שכל הקבוצות פורקו ונבנו מחדש ופעלו בחללים נפרדים על מנת להבטיח עבודה בקפסולה. בהתאם לכך, גם מערך ההסעות לתעסוקה השתנה וחולק מחדש לקבוצות.

מסגרות התעסוקה הציבו אתגר מיוחד בתקופת הקורונה, בשל העובדה שעשרות רבות של מועסקים ממקומות שונים מגיעים למתחם אחד ועלולים להתקהל ולהידבק בקורונה. צוות התעסוקה עבר הכשרה מיוחדת על מנת להבטיח את ההפרדה לקבוצות במתחם אחד גדול. התוצאות בשטח מדברות בעד עצמן, שכן לא חוינו אירועים משמעותיים של התפרצות קורונה במסגרות התעסוקה.

מערך הפנאי

בשל צו הריחוק החברתי מערך פעילויות הפנאי המגוון של שק"ל שותק למעשה. יחד עם זאת, הצורך של הדיירים בפעילויות פנאי, הפגה ובילוי דווקא בתקופת הקורונה גבר והפך לנושא חיוני לבריאותם הנפשית. צוות הפנאי התגייס לצו השעה והפעיל את המחלקה על ידי מעבר לפעילויות מרחוק, פעילויות שנשלחו אל הדיירים עד לביתם, ויצירת פעילויות וירטואליות.

פעילות פנאי

פעילות ארגונית

בשנה זו הגמישות המחשבתית והתפקודית של שק"ל הייתה כלי משמעותי, והיכולת של הצוות לפרק ולהרכיב מחדש את פעילותו היוותה ציר מרכזי. בתחום הארגוני שנה זו זרזה תהליכים, כגון: שיפור תשתיות, תקשורת ותהליכי התייעלות.

הסתגלות לעבודה מרחוק - רבים מעובדי שק"ל הסתגלו לעבודה מרחוק, תוך התאמת החומרות והתוכנות הקיימות לעבודה מרחוק ולמידה של הצוות את אופן השימוש בטכנולוגיה המתאימה. תוך זמן קצר עברה הנהלת העמותה למפגשי זום – אשר אפשרו פגישה יומית קבועה לניהול המשבר. למעשה, תקופת הקורונה היוותה עבורנו ניסוי כפוי, שבמהלכו נחשפנו לחלק מתנאי העבודה הגמישים של עבודה מרחוק. יש להניח שגם לאחר הקורונה תבחן אפשרות של עבודה במודל היברידי המשלב עבודה מרחוק ועבודה מהמשרד עבור חלק מן העובדים.

ניהול מידע ותיווכו לשטח - בשנת הקורונה עלה ביתר שאת הצורך לעכל מידע רב ומשתנה, הנחיות ממשלה שמתחדשות השכם והערב והתמודדות עם "חדשות כזב". צורך זה גרם לנו לנהל את המידע טוב יותר ולפתח כלים מידיים יותר להעברתו לצוותים בשטח. מטה שק"ל ריכז באופן יומי את נתוני התחלואה, הבידוד, האשפוז הן של מטופלים והן של עובדים – כך שנתנה להנהלה תמונת מצב עדכנית שאפשרה לה להגיב בהתאם. כמו כן, הופקו עלוני הסברה תקופתיים להעברת ההנחיות של הממשלה שפורסמו מעת לעת.

טכנולוגיות חדשות, מיכון ומחשוב - למרות ריבוי המשימות היומיומיות המשכנו השנה בתהליכי המחשוב של העמותה, תוך הטמעה של תוכנת הכספים, תוכנת הנוכחות ותוכנת ניהול הטיפול. הקורונה האיצה את תהליכי ההטמעה של כלי העבודה הממוחשבים מתוך הצורך לעבוד מרחוק, ולהגיע אל המידע מכל מקום. חשובה לא פחות היא הלמידה שלנו לסמוך על יעילותם ומהימנותם של מאגרי המידע הדיגיטלי.

מודעות גוברת לשמירה על היגיינה - הקורונה שינתה את אופני העבודה של שק"ל. הדבר בולט במיוחד במודעות הגוברת לשמירה על היגיינה. תחום זה עבר שדרוג משמעותי בשנה זו, תוך סיגול מהיר של הרגלי עבודה חדשים עבור הצוותים העובדים בדירות ובתעסוקה, ולמידה של כללי התנהגות חדשים. פעילות מחלקת הלוגיסטיקה הייתה חשובה ומשמעותית ואפשרה אספקה וניוד של אמצעים טכנולוגיים, ציוד הגנה לקורונה, חלוקת מזון לפי הצורך על מנת לשמור על ריחוק חברתי ועריכת החגים בדירות. אנו מניחים שהרגלים אלו ימשכו גם לאחר היציאה ממשבר הקורונה.

סיכום - "לעולם אל תבזבז משבר טוב"

ציטוט שמיוחס - ככל הנראה בטעות - לווניסטון צ'רצ'יל, היווה עבורנו מוטו בתקופה מורכבת זו. אמנם, השנה החולפת הייתה שנה של חולי ושל צער, של משבר כלכלי ומשבר נפשי. יחד עם זאת, כדרכם של החיים, נקרו בדרכנו הזדמנויות אמתיות- לאחדות, ליוזמה, להתנדבות, לנתינה ולמקצועיות.

תודה לכל עובדי שק"ל, למתנדבים ולכל השותפים, על העבודה המאומצת בימים לא פשוטים אלה, על היצירתיות ועל המסירות. בזכותכם, ובזכות המדיניות האחראית שהובלנו, שק"ל מתמודדת עד כה עם המשבר בתושייה ובהצלחה, ומהווה מודל להתמודדות עם מגפת הקורונה בארגון חברתי המטפל באלפי אנשים עם מוגבלות, ומתאפיין בפיזור גאוגרפי נרחב ובשילוב בקהילה.

יחד ננצח את הקורונה ונמשיך לפעול למען רווחת אנשים עם מוגבלויות שבטיפולינו וצוות העובדים.

עופר דהרי

סמנכ"ל שק"ל

פיתוח והדרכה מקצועית

הפעילות בשנת הקורונה

שנת הקורונה הייתה מאתגרת לכולנו. עמדנו מול קשיים ואי ודאות, אך למרות זאת, תוך חשיבה מחוץ לקופסא ואמונה במשאבים ובכוחות שלנו, המשכנו לפתח ולקדם את הפעילות הענפה והמגוונת של שק"ל. קיימנו באופן רציף מפגשים (בעיקר מקוונים) עם ראשי רשויות, מפקחים ומנהלים ממשרד הרווחה. השתתפנו בוועדות היגוי בנושאים: התמודדות עם הקורונה, קידום נושא הזקנה במסגרות הרווחה, הטמעת לימודים במרכזי היום, וכן בימי עיון מקוונים (וובינר) של משרד הרווחה. קיימנו מפגשים רבים עם הורים המעוניינים ליזום הקמת בתים, מסגרות יום ועוד. מגמה זו מדגישה את הצרכים וההערכה הרבה שיש כלפי שק"ל, הן בקרב גורמי המקצוע והן בקרב ההורים.

פיתוח והקמת מסגרות ומענים טיפוליים

תעסוקה

- פתיחת מרכז יום רב נכותי בחווה טיפולית בקיבוץ רמת רחל, ליד ירושלים.
- הפעלת מרכז תעסוקה קבוצתית מוגנת, מח"ר תעשייתי (מפעל חברתי רווחי), בשיתוף עם חברת "דוגיז" להולכת כלבים בתל אביב.
- הפעלת מרכז תכנית מעבר "יוצרים עתיד" להכנת תעסוקתית לבני 16-21. הטמעה בשטח וכניסה לעבודה עם בתי ספר במחוז ירושלים והמרכז.
- פתיחת "מרכז הכוון" לאבחון, הכשרה, התנסות והשמה תעסוקתית לאנשים על הרצף האוטיסטי בתפקוד גבוה בירושלים.
- פתיחת סניף ברמת גן לחנות "המציאון" – סטייל, וינטג' יד שניה.
- סיום פרויקט הצטיידות ושיפוץ חצר במרכז יום לאנשים עם אוטיזם רמת שלמה בירושלים.
- שיפוץ והרחבת מרכז יום שק"ל במרחב הפתוח בכפר שמואל.

דיוור

- שוהם – המשך פיתוח של בית לחיים לקבוצת דיירים בתפקוד נמוך.
- כפר עזה – פיתוח בית לחיים לקבוצת דיירים בתפקוד נמוך.
- פתיחת דירות נוספות ברמת גן, ירושלים ובמודיעין.

בקרת ניהול איכות ISO9001

בתחילת 2021 עברנו בהצלחה מבדק חיצוני של נהלי העבודה בהתאם לדרישות ISO9001. הישג זה הוא תוצאה של השקעה של מנהלי התחומים והצוותים.

פיתוח, הדרכה ויעוץ

- השתתפות והעברת מידע למנהלי אזורים על כנסים, ימי עיון ומפגשים מקצועיים רלוונטיים, כגון: זקנה ונכות, המשך לימודים במסגרות יום, מודלים של תכניות אישיות, אוריינטציה עתיד, מעברים בחיים של אנשים עם מוגבלויות, קורסים של משרד הרווחה למנהלי מפעלים מוגנים, מוטיבציות לשינוי ועוד.
- השתתפות במפגשי מנהלים של משרד הרווחה (מקוון).
- פגישות סיוע ויעוץ לרשויות, יזמים וקבוצות הורים שיש להן עניין בקידום והפעלת מענים של דיור ותעסוקה בקהילה.
- השתתפות בוועדות קבלה למסגרות קיימות וחדשות.
- קידום ליווי ופיתוח של צוות ניהול מקצועי (מתאמי טיפול) אזורים.
- פיתוח השתלמויות עבור גורמי חוץ על בסיס הצוות המקצועי של שק"ל.

מכרזים וקולות קוראים

- מענה לקולות קוראים: **מובילאיי** - תמיכה ייחודית בתקופת הקורונה, **ביטוח לאומי** - תמיכה ייחודית בזמן הקורונה, **ביטוח לאומי** - תכניות ייחודיות למרכזי יום קטנים לאנשים על הספקטרום האוטטיסטי, **עיריית רמת גן** - הקצאת שטח לחנות "המציאון" ברמת גן.
- מכרזים: למרות הקשיים זכינו במספר מכרזים חשובים: "סל מענים אישי" פיילוט של הג'וינט לתכנית חדשה לתקצוב אישי, מכרז של הג'וינט לרכישת דירות לתכנית דיור הנתמך ומכרז של עיריית ת"א-יפו להקמת מרכז יום רב נכותי בתל אביב – צפי לפתיחה בספטמבר 2021. ניגשנו למכרזים נוספים על בסיס מדיניות הפיתוח של שק"ל, אך טרם התקבלו תשובות.

תכניות לשנת 2021

פיתוח תכניות ברחבי הארץ

- **דיור** - המשך פיתוח הקמת בית לחיים בקיבוץ כפר עזה ובית לחיים בשוהם. פיתוח והקמת דירה בקיבוץ עין צורים. פתיחת דירות נוספות בירושלים, רמת גן, שוהם ובמודיעין וכן באזורים חדשים, כגון: אשדוד, פתח תקווה. פתיחת דירות למשרתי השירות הלאומי בשיתוף עמותת "בת עמי".
- **תעסוקה** - תחילת פעילות במרכז יום רב נכותי בתל אביב. הקמת מרכזי יום בקיבוץ חפץ חיים, בקיבוץ נחשונים ובמכללת רופין. הרחבת תכניות מעבר להכנת לתעסוקה ותעסוקה נתמכת באזור המרכז והרחבת תחום יחידות הכשרה ולימודים. פתיחת סניף נוסף לחנות המציאון באחד מהמקומות הבאים: מודיעין, תל אביב, אשדוד או ראשון לציון.
- **כללי** - מענה למכרזים וקולות קוראים. ליווי והטמעת שירותים חדשים על בסיס מכרזים חדשים, הקמת שלוחות, הרחבת פעילויות ועוד. סיוע בגיוס כספים ומשאבים לפרויקטים חדשים ומתחדשים.

חוגים פורים בשק"ל

הדרכה, הכשרה, מעקב ובקרה

- המשך פיתוח והדרכה מקצועית באזורי הפעילות, כולל תכנון וביצוע הדרכה תוך תפקידית.
- הבנייה של תכניות קידום אישי, תכניות כלליות ונהלים בהתאם להוראות משרד הרווחה ומינהל מוגבלויות.
- פיתוח הדרכות ומאגרי ידע שיכללו: מאמרים, העשרת צוות, קבוצות קריאה. הכנת ערכות לימוד עבור הצוותים בחלוקה לנושאי לימוד.
- ייזום מחקרים וקידום עבודה מבוססת מחקר, לרבות ליווי מחקרים בעת הטמעת שירותים, אסטרטגיות ותוכניות טיפוליות חדשות.
- המשך פיתוח קשרי עבודה ושותפויות עם משרד הרווחה, רשויות, עסקים, אוניברסיטאות ומכללות, שירות לאומי, צה"ל ועוד.
- השתתפות בכנסים, ימי עיון ומפגשים מקצועיים, בארץ ובחו"ל. תכנון ימי עיון עבור אנשי צוות.
- פיתוח הדרכות והשתלמויות עבור גורמי חוץ על בסיס הצוות המקצועי של שק"ל.
- פיתוח מיזמים טכנולוגיים בתחום בריאות, תעסוקה ודיוור.

איילת פישביין

מנהלת פיתוח והדרכה מקצועית

רצף המענים של שק"ל

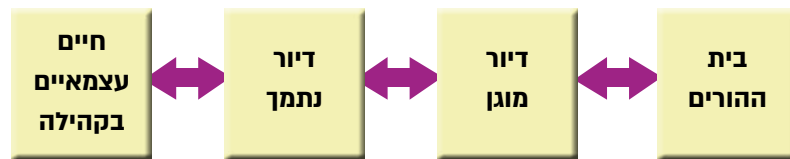

רצף המענים אותו שק"ל מפתחת ומפעילה עבור אנשים עם מוגבלויות כולל מגוון פתרונות בתחומי: הדיור, התעסוקה, פעילות הפנאי והשילוב בחיי החברה, מענים ייעודיים בתחום הטיפול הנפשי, מענים טיפוליים לילדים ונוער וההנגשה. במהלך שנת הקורונה שק"ל התמודדה במצבים ייחודיים של סגרים ובידוד, והתארגנת להנחיות שירותי הבריאות והרווחה. ההתאמות והשינויים יפורטו בפרקים הבאים.

מערך הדיור - "מרגישים בבית"

חזון מערך הדיור הינו לאפשר לכל אדם עם מוגבלות לחיות בקהילתו הטבעית, בקרבת המשפחה. מערך הדיור שואף לספק לאדם עם מוגבלות דיור שהוא בית לחיים מותאם לו אישית באיכות חיים גבוהה. מערך הדיור שואף לפעול לשילוב האדם עם המוגבלות בקהילה על ידי השפעה על מערכות חברתיות ככלל ועל גורמים קהילתיים בפרט, זאת בנוסף לעבודה הפרטנית עם הדייר. מערך הדיור נותן מענה מקצועי לאנשים עם מוגבלות ולבני משפחותיהם בשני אופנים עיקריים: מערך דיור מוגן, אשר נותן מענה כוללני לדיירים ברמות תפקוד נמוכות ובינוניות, ומערך דיור נתמך, אשר נותן מענה תמיכתי לדיירים ברמות תפקוד גבוהות. בנוסף, מערך הדיור שוקד על פיתוח תכניות לפתרונות דיור קהילתיים עבור רשויות, ומסייע לקבוצות הורים המבקשים לפתח מענים עבור ילדיהם.

הדיור המוגן כולל: דירות קבוצתיות (ארבעה עד שישה דיירים), דירות זוג ודירות יחיד. רמת הליווי מותאמת לכל קבוצה וכוללת מעטפת של אנשי צוות בכל תחומי החיים, החל בצד הפיזי בטיפול במשק הבית, ניקיון, מזון וציוד, עבור לצד הבריאותי של הדיירים, בניית תכניות טיפול ומעקב לדיירים וליווי לשירותים בקהילה, והתייחסות לצד הנפשי והחברתי, על ידי מתן מענים לצרכים המתעוררים אצל כל דייר האחריות על הדיירים הינה מלאה ומקיפה את כל שעות היממה וכל ימות השנה.

במסגרת מערך הדיור המוגן פותחו גם דירות עם מאפיינים ייחודיים, למשל: דיור מוגן במסגרת קיבוצים, בתי דירות יחיד למספר דיירים המתגוררים בשכנות, דיור מוגן קהילתי לאוכלוסייה סיעודית בתפקוד נמוך ודיור מוגן לאנשים על הרצף האוטיסטי.

הדיור הנתמך כולל: דירות יחיד, דירות לזוגות נשואים ודירות שותפים. הדיירים שוכרים באופן עצמאי את דירותיהם ומנהלים את משק הבית, אך מקבלים תמיכות של ייעוץ מקצועי באופן קבוע. במסגרת הדיור הנתמך ניתן מענה של 'תיאום טיפול', תיווך, מיצוי זכויות, וסיוע בצד החברתי. מסגרת הדיור הנתמך של שק"ל פיתחה מענים ייחודיים לאוכלוסייה החרדית, שם נישואים של אנשים עם מוגבלות נפוצים יותר אוכלוסיית היעד כוללת אנשים מכל המגזרים בישראל: יהודים וערבים, דתיים וחילוניים ומתאפיינת במוגבלויות הבאות: מוגבלים שכלית התפתחותית (מוגבלות קלה, בינונית ועמוקה), לקויי למידה משמעותיים ובעלי יכולת שכלית גבולית, מוגבלים פיזית (מרותקים לכיסא גלגלים, או מוגבלים בתנועה) ואנשים על הרצף האוטיסטי (ASD).

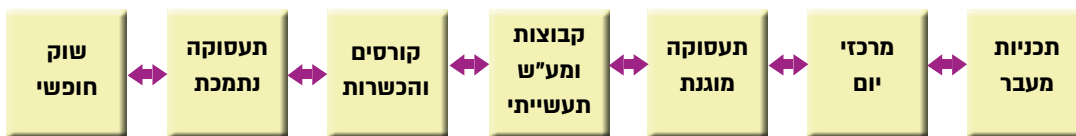
מנהלי האזורים ירחיבו בהמשך אודות הפעילות באזורם.

מערך התעסוקה - "עובדים ויוצרים"

ההתפתחות התעסוקתית של המטופל הינה מרכיב מרכזי בבניית מסלול לחיים נורמטיביים ככל האפשר, ועל כן, שק"ל חרתה על דגלה את פיתוח המענים בתחום התעסוקה עבור אנשים עם מוגבלות. מטרת שק"ל היא מצד אחד לספק ליווי באופן שיאתגר וידרוש איכויות ומיומנויות תעסוקתיות, ומצד שני, לקיים בדיקה מתמדת של יכולות האדם במטרה להיענות לרצונותיו ולהבטיח את איכות חייו. חזונה של שק"ל הוא לתת מענה אישי לכל אדם עם מוגבלות בתחום התעסוקה, זאת מתוך נקודת מבט כוללת על חייו, ותוך גיוס כלל מעגלי התמיכה שלו לעבודה: בני משפחה, אנשי מקצוע, וסביבה חברתית. המטרה הינה מימוש מרבי של הפוטנציאל האישי הטמון בכל פרט, הקניית מיומנויות, קידום לקראת עצמאות כלכלית, שילוב חברתי והזדמנויות למגוון חלופות תעסוקתיות.

בשק"ל פועלים על פי **מודל הרצף השיקומי-תעסוקתי**, אשר כולל הכשרה והתאמה לעולם העבודה כמו גם תהליך חינוכי-שיקומי מורכב, בחירה בעיסוק, רכישת מיומנויות נלוות, הכרת עולם התעסוקה על מרכיביו, פיתוח כישורים, יכולות וקודים חברתיים ותקשורתיים. הרצף מתחיל בתכניות מעבר מבית הספר, מרכזי יום, דרך מפעלים מוגנים, קורסים והכשרות, תעסוקה מוגנת, תעסוקה נתמכת ועד עבודה בשוק החופשי.

באופן כללי, שק"ל פועלת לספק למועסקים תעסוקה במתכונת הקרובה ביותר לעבודה נורמטיבית בקהילה. מרכזי התעסוקה שמים דגש על סביבה הנוהגת ונראית כמפעל, ופועלים על פי סטנדרט של ISO9001. העיצוב במפעלים המוגנים מכוון למראה של תעשייה, המטופלים נקראים "מועסקים" ונחתם איתם בכל שנה חוזה תעסוקה, הם חותמים נוכחות בכניסה וביציאה ומקיימים טקסים ופעילויות כמו בכל מקום עבודה. מושם דגש על נושא הבטיחות במפעלים. בנוסף, מופעלת תכנית לרווחת ה"מועסק" – אשר באה לידי ביטוי בחדרי אוכל, במתן שי לחגים, יציאה לטיול שנתי ובייזום פעילויות חברתיות.

תכניות מעבר - מעבר יעיל אל החיים הבוגרים באופן מיטבי מושפע במידה רבה מיכולתו של הבוגר הצעיר לפתח כישורים וידע מתאימים עבור השתלבות בעולם העבודה, כמו גם מיכולתו לפתח חיים עצמאיים תוך בחירה אישית, וקיומן של הזדמנויות ליחסים בינאישיים, סגור עצמי ושיתוף בקהילה. "תכנית המעבר" מתמקדת בשלבי המעבר מבית הספר התיכון לחיים הבוגרים, כאשר מטרתה היא להכין את הבוגר הצעיר לקראת החיים התעסוקתיים שלאחר סיום הלימודים. התכנית מיועדת למתבגרים עם מוגבלות בגילאי 16 עד 21 ומספקת להם התנסות של מספר שעות בשבוע בתעסוקה במפעל המוגן ובעבודה נתמכת, במטרה לאפשר להם לקבל מושג על תחום התעסוקה ולפתח את רצונותיהם.

מרכזי יום - מרכזי יום טיפוליים-סיעודיים הינם "מסגרות קצה", שמטרתן לתת מענה לבוגרים עם מוגבלות הזקוקים לליווי וטיפול צמוד ולעיתים אף לטיפול סיעודי. אוכלוסיית היעד היא אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית בתפקוד בינוני ונמוך, חלקם סיעודיים הנעזרים בכיסאות גלגלים; אנשים עם מוגבלות פיזית ומוגבלות שכלית גבולית; ואנשים על הרצף האוטטיסטי בתפקוד

בינוני ונמוך. מרכזי היום מקיימים פעילות טיפולית וחינוכית, שמטרתה לאפשר למטופלים לתרגל מיומנויות אישיות ובינאישיות כדי שיוכלו לחוש עצמאיים יותר בחייהם, לפתח תחושת שליטה עצמית, ערך עצמי וסיפוק וכן רווחה פיזית ונפשית. חלק ממרכזי היום פועלים באוריינטציה תעסוקתית של ממש, זאת בהתאם לרמת התפקוד של המטופלים. מרכזי היום מתמקדים בקידום אישי של המטופל, שיקום רגשי באמצעות מטפלים, שיקום פיזי באמצעות פיזיותרפיסטים, מרפאים בעיסוק ועובדי סיעוד, עבודה עם המשפחות באמצעות עובד סוציאלי, ועבודה שוטפת בתחומים העיסוקיים והחברתיים. בנוסף, מתמקדת הפעילות בהעשרה והפגה זאת על ידי פעילויות, כמו: גינון טיפולי, בעלי חיים, מוזיקה ואומנויות.

תעסוקה מוגנת - המפעל המוגן (או בשמו האחר: מפעל מקדם תעסוקה - מע"ש) הינו מרכז תעסוקה עבור אנשים עם מוגבלויות בני 21 ומעלה שלא השתלבו בעבודה בשוק החופשי. המפעל המוגן מספק תעסוקה מותאמת בליווי ותיווך של אנשי צוות, תוך התייחסות להיבטים של שיקום תעסוקתי והכשרה מותאמת. המפעל המוגן פועל בשני אופנים:

- עבודות מיקור-חוץ (Out-Sourcing) עבור לקוחות שונים - קבלת עבודות חיצוניות ללא צורך בהשקעה בתשתית פיתוח פסי ייצור, המאפשרות למפעל התעסוקה ביטחון כלכלי.
- הפעלת קווי ייצור למוצרים המיועדים למכירה בשוק החופשי - מרמת חומר הגלם ועד למוצר המוגמר, כולל שיווק לשוק החופשי, בהתייחסות הן לצרכי השוק (תכונות, איכות, עמידה בלוחות זמנים ומחירים) והן לאוכלוסיות העובדים במע"ש מהבחינות הטיפוליות, המוטוריות, הקוגניטיביות והתקשורתיות. הדרישות בפסי הייצור משתנות (מפעולות פשוטות וכלה בדרישות גבוהות ומוקפדות) ותורמות רבות לפיתוח מיומנויות.

שילוב שני התחומים מאפשר מגוון של עבודות ובחירה חופשית בהתנסויות תעסוקתיות בקשת רחבה של מיומנויות. כחלק מעיקרון הרצף התעסוקתי מתאפשרים מעברים בין המפעלים. מעברים אלו מקנים למועסקים התנסות שונה והתמקדות בדרישות תעסוקתיות אחרות, ובנוסף מעוררים מוטיבציה בקרב המועסקים לשאוף להתפתחות תעסוקתית. המבחר משרת גם את אלו הזקוקים למקום מוגן לאורך כל חייהם התעסוקתיים.

מתנדבים קבועים ומזדמנים מהארץ ומחו"ל מלווים את הפעילות במפעלים המוגנים ומתגברים את עבודת המועסקים. מעבר לעזרה בעבודה השוטפת אנו רואים חשיבות רבה לשילוב מתנדבים כחלק מהחזון של שק"ל להוות מקום מפגש החושף את הקהילה לאנשים עם מוגבלות, ולהיפך.

קבוצות הכשרה וקבוצות "מע"ש תעשייתי" - בשנים האחרונות עולה הצורך להרחיב את אפשרויות השיקום התעסוקתי עבור אנשים עם מוגבלות בשוק החופשי בסביבת עבודה רגילה, תוך מתן ליווי שוטף והכשרות מותאמות, ואפשרות להרוויח גמול המתאים יותר לכישוריהם. כשלב קודם ליציאה לעבודה נתמכת, ניתנת למועסקים אפשרות לצאת יחד כקבוצה עם מדריך לעבודה במפעל או עסק רגיל. המועסקים יוצאים בשני אופנים: **"קבוצת הכשרה"** בה המתכונת הקבוצתית הינה זמנית ומטרתה היא להכשיר את המטופלים לקראת שילוב יחידי בשוק העבודה, וקבוצת **"מע"ש תעשייתי"** בה הליווי קבוע ומתמשך. היציאה לעבודה בקבוצות במפעל רגיל מאפשרת למועסקים להסתגל לשוק העבודה באופן מותאם, מאפשרת להם להתנסות ולהכיר את יכולותיהם, לשפר את כישוריהם, לעמוד בדרישות עם לחץ של זמן, לתרגל יחסי עבודה עם קולגות, וללמוד את נורמות ההתנהגות המקובלות בשוק העבודה.

קורסים - מערך התעסוקה מציע מגוון קורסי הכשרה שמטרתם להקנות כישורים חיוניים להתמודדות בעולם התעסוקה. הקורסים מועברים בעברית ובערבית ומשלבים חומר עיוני, הרצאות פרונטאליות, דיונים, סדנאות, סימולציות, התנסות, הרצאות אורח וסיורים מקצועיים. קורסי ההכשרה לתעסוקה מוצעים בשתי רמות: **קורסים בסיסיים** להקניית הרגלי עבודה, מיומנויות עבודה, הכוונה תעסוקתית, הכרת המחשב ועוד; **קורסים מקצועיים** המקנים הכשרה ספציפית בתחומים שונים, כגון: קורס טבחות ובישול, גננות, מזכירות וגרפיקה.

תעסוקה נתמכת - אנשים עם מוגבלות מושמים לעבודה בשוק החופשי ביחסי "עובד מעביד" ומשולמים באמצעות תלוש משכורת עם שכר מותאם. השמת המועסקים במקומות העבודה נעשית על פי הרצונות ואפשרויות התעסוקה של כל אחד ואחת ובהתאמה לדרישות ולאופי של מקום העבודה. מועסק היוצא לראשונה לעבודה בשוק החופשי עובר תקופת חניכה אישית, בה מוקנים לו הרגלי עבודה, משמעת ותפקוד, המאפשרים לו להיות עצמאי במקום העבודה וכן בהגעה אל העבודה ובחזרה ממנה. לאחר סיום תקופת החניכה, מלווה המועסק במדריך מטעם התעסוקה הנתמכת, שמגיע מדי שבוע ולפי הצורך, בתיאום עם מקום העבודה.

שיווק ומכירות - המערך השיווקי עוסק בשיווק המוצרים המיוצרים במפעלים המוגנים, תוך הרחבת שיטות השיווק; נרות, סבונים, מוצרי המתפרה, מוצרי המשתלה ועוד. מערך השיווק פועל לאיתור וגיוס לקוחות חדשים למפעלים המוגנים המעוניינים בעבודות של אריזה והרכבה. חנות המתנות של שק"ל, "**מתנות שק"ל לאהוב**", משמשת כ"חלון ראווה" לפעילויות העמותה בכלל ופעילויות התעסוקה בפרט. החנות פועלת בירושלים וכן באתר אינטרנט ייעודי ובירידים ברחבי הארץ. החנות מהווה מקום תעסוקה והכשרה למועסקים.

מנהלי האזורים ירחיבו בהמשך אודות הפעילות באזורם.

השכלה, תרבות ופנאי - "שוברים שיאים"

חזון שק"ל הינו ליזום, ליצור ולהפעיל פעילויות העשרה ולימודים ופעילויות תרבות ופנאי המתאימות לכל ומעמידות במרכז אנשים עם מוגבלות פיזית, שכלית או נפשית. ניתן דגש על כך שהפעילויות תתקיימנה בקהילה, תוך הבטחת איכות חיים ושילוב חברתי. מחלקת התרבות והפנאי פועל באופן מתמיד סביב המתח בין הצורך של אנשים עם מוגבלות בפעילויות ומפגשים עם קבוצת השווים באופן מותאם, לבין הצורך להשתלב בפעילות הנורמטיבית בקהילה ולפגוש אנשים שאינם מקבוצת השווים. יעדי המחלקה הינם לקדם ולפתח את יכולותיו של האדם על פי רצונותיו ולהעצים אותו בתחומי מסוגלות שלו, תוך דגש על נקודות החוזק. בפעילויות האדם לא רק מעשיר את מיומנויותיו אלא גם את יכולותיו לפעול באופן עצמאי בקהילה, מפתח כישורים חברתיים ומרחיב את מעגל החברים. בפעילות מודגשים ההיבטים הבאים: מתן כבוד והערכה מלאים ליכולות ולרצונות הפרט, שאיפה להתאמה וגמישות לאינדיבידואל, מתן תחושת הגשמה עצמית, התאמה של התוכניות למוגבלויות השונות תוך הבנה בדבר ההבדלים והשוני בין אופני המוגבלויות, סיפוק העשרה וקידום באמצעות הפעילויות כולל התמודדות עם המוגבלות הפיזית, השכלית או הנפשית. מרכז התרבות והפנאי של שק"ל מפעיל רצף של שירותים – החל מפעילות מוגנת או מותאמת ועד לתמיכה וליווי בפעילויות תרבות פנאי ולימודים נורמטיביות בקהילה. פירוט פעילות תרבות ופנאי בשער הפעילות הארצית.

ילדים ונוער - "נושמים לרווחה"

חזון שק"ל בתחום הילדים והנוער עם מוגבלות הינו לספק מענים טיפוליים והפגתיים איכותיים עבור הילד עם המוגבלות אשר מתגורר בקהילה בחיק משפחתו. תכנית יום השהות הארוך לילדים ונוער, מאריכה את שהות הילד במסגרת החינוך החל משעה שתיים אחר הצהריים ועד לשעה חמש, ומכוונת לספק לו פעולות העשרה, הפגה, ולעיתים גם הזנה וטיפול פיזי. מטרת תכניות יום השהות הארוך והמועדוניות היא להקל על המשפחות ולאפשר להן להמשיך ולגדל את ילדם בבית ולא להזדקק לסיודור חוץ-ביתי בגיל צעיר. הדבר מאפשר להורים גם להמשיך לעבוד ללא צורך לקצר את יום העבודה שלהם. התוכנית תורמת להמשך שילוב של הילדים עם המוגבלות במשפחותיהם בקהילה. שק"ל מפעילה תכניות יום לימודים ארוך בבתי ספר לחינוך מיוחד החל משנת 1992. פירוט פעילות בתחום ילדים ונוער בשער הפעילות הארצית.

המרכז הישראלי לנגישות

המרכז הישראלי לנגישות הוקם בשנת 1998 מתוך מטרה לפתח ולקדם את הידע בנושא הנגישות, לתרום לשיפור התהליכים באמצעותם מתחוללים התכנון והביצוע של הנגשת סביבות פיזיות ושירותים עבור אנשים עם מוגבלות. המרכז תורם בפיתוח מושג הנגישות, בקידום הנגישות בפרויקטים רבים ברחבי הארץ וביישום הנגישות בתחבורה הציבורית. המרכז משווק את שירותיו המקצועיים בייעוץ ובהדרכה למגוון של גופים, תוך כדי פיתוח התמחות בכמה תחומים, ביניהם: תחבורה ציבורית, מוסדות להשכלה גבוהה, הנגשת מתן שירות לאנשים עם מוגבלות, בניית תכניות אב לנגישות ברשויות המקומיות. פירוט פעילות המרכז הישראלי לנגישות בשער הפעילות הארצית.

המרכזים לטיפול רגשי

המרכזים לטיפול רגשי נותנים מענה טיפולי לילדים, מתבגרים ובוגרים עם צרכים מיוחדים (אוטיזם, מש"ה, שיקום ובריאות נפש). יחידות המרכז: טיפול רגשי, חינוך מיני חברתי, טיפול בנפגעים, והיחידה לטיפול בהתנהגות מינית בלתי מותאמת ופוגענית. במרכז ניתנים שירותי טיפול: פרטני, זוגי, סדנתי או קבוצתי וכן הדרכות הורים והדרכות צוותים. המרכז נגיש והשירותים מותאמים לסוג המוגבלות ולרקע התרבותי והדתי של הפונה הן במגזר היהודי והן במגזר הערבי. מטרת השירות היא לתת לאדם את הטיפול הטוב ביותר, ההולם את צרכיו ומצבו, מתוך מודעות למעגלים בהם הוא חי. השירותים מוכרים במשרד הרווחה מינהל מוגבלויות ובשירות מבחן למבוגרים. פירוט פעילות המרכזים לטיפול רגשי בשער הפעילות הארצית.

פעילות ארצית

ד"ר אבי רמות

סלי מגזימוף

איה רוט

אריאל נבו

המרכז הישראלי לנגישות

ילדים ונוער

מרכזים לטיפול רגשי

השכלה, תרבות ופנאי

בבית ספר הטנה

המרכז הישראלי לנגישות

אירוע הקורונה

הקורונה "נפלה" על המרכז הישראלי לנגישות בעיצומה של התפתחות נרחבת עם תוכניות חדשות, כולל: תכנון נגישות שכונות חדשות, מבני חינוך, פרויקטים של תחבורה, כבישים חדשים. 15 אנשי צוות הופעלו בכ- 150 פרויקטים ברחבי הארץ.

ההתארגנות

על פי החלטת הנהלת שק"ל, יצאה עובדת לחל"ת ומנהל המרכז הוצא לחופשה (לא מלאה) הדבר פגם ביכולת ההתארגנות במידה מסוימת, אולם המרכז המשיך בפעילות בקצב סביר.

בשלב ראשון, בדקנו את הסטטוס של כל פרויקט וההשלכות של הקורונה על קידומו. התברר שכל הפרויקטים לתשתיות לא נפגעו, אלא הוגברו (הכבישים היו פנויים, אפשר היה לסגור כבישים וגם להוביל חומרים בקלות) נושא הבנייה גם הוצא מצווי הסגירה ומהסגרים למיניהם. פרויקטים אחרים, שמרכיב התשתיות בהם לא גדול, נפגעו מאוד ורובם דחו את המשך הפעילות. כל פעילות שלא נתפסה כחיונית או מאוד חשובה, נדחתה.

נושא חשוב היה עבודה באתרי בניה ברחבי הארץ. כל העובדים צוידו באישורים, כדי להמשיך ולעבוד. הבעיה הייתה בעיקר במקומות כמו אלעד, מודיעין עלית, בני ברק, כפר קאסם, ושכונות מסוימות בירושלים. ההנחיה לצוות הייתה שאין להיכנס לאזורים אלו, אלא עם אישור מיוחד. בבדיקת נגישות באחת השכונות של ירושלים ולמרות שהיה לי את האישור של שק"ל, קצין המשטרה במחסום הסכים להכניס אותי לשכונה רק בליווי ניידת עם צ'קלקה פעילה.

התייחסות מיוחדת הייתה לגבי אנשי צוות שהם בסיכון גבוה או גבוה מאוד (מחלות כרוניות, טיפולים כימותרפיים וכד"). על עובדים אלו נאסר לעבוד מחוץ לביתם. אף אחד מאנשי הצוות לא חלה בקורונה, אולם שניים היו בבידוד.

הפעילות בשנת הקורונה

המרכז פעל בשנה זו, כדרכו, מול לקוחות ממשלתיים, ציבוריים ופרטיים. בוצעו כ- 150 פרויקטים בעלי מאפיינים מגוונים. כמה דוגמאות מייצגות:

משרד התחבורה - השנה הפעילות עסקה בעיקר בהכנסת טכנולוגיות כרטוס ותיקוף נגישות באוטובוסים ובהכנת תיקוני חקיקה בתחום נגישות התחבורה הציבורית. כמו כן, היה טיפול אינטנסיבי בתביעות משפטיות ייצוגיות נגד משרד התחבורה בנושא של תחבורה נגישה.

הרכבת הקלה בירושלים - הפעילות הייתה מול הזכיין החדש של הרכבת הקלה, אישור הנגישות של הקרון החדש שיוכנס לתפעול וב- 18 פרויקטים של תשתיות של הקווים החדשים שיכנסו לתפעול בשנים הקרובות.

מוריה - העבודה עם חברת מוריה התרחבה באופן משמעותי במספר גדול של פרויקטים של תשתיות, הנגשת בתי ספר ופיתוח גנים ציבוריים.

החברה לפיתוח מזרח ירושלים - המשך העבודה בעיר העתיקה של ירושלים כולל האזור הקרוי אגן העיר העתיקה.

כנסת ישראל - המשך עבודה להנגשת הכנסת, באינטנסיביות נמוכה יחסית, עקב תחלואת הקורונה.

החברה הממשלתית לתיירות - תכנון וליווי ביצוע של 24 פרויקטים של החברה, בעיקר בדרום וצפון הארץ.

מפעל הפיס - יעוץ וליווי תכנון מודל חדש של נקודת מכירה שתוצב במאות מקומות ברחבי הארץ בשנת 2020.

שירותי בריאות כללית - בקרה על יישום הנגישות ב-165 מרפאות של הקופה, יעוץ לנגישות ל-7 מרפאות חדשות ויעוץ לשלושה בתי חולים של הקופה.

מוזיאון מגדל דוד בירושלים - יעוץ לנגישות בשדרוג המוזיאון, כולל הכנסת טכנולוגיות חדשות לעזרת מבקרים עם מוגבלות.

המרכז בחיפה - פיתוח ושדרוג אתר לתיירות נגישה עבור אנשים עם מוגבלות ובני משפחותיהם.

מרכז ההדרכה - נתנו 44 הדרכות בזום לכ-2000 עובדים, עבור 9 לקוחות.

התרחשויות אחרות

במהלך השנה, התברר שהממשלה לא העבירה את תקציב מדינה. אלפי פרויקטים של תשתיות, שמסתמכות על תקציב המדינה, הושבתו או נכנסו להילוך מאוד איטי. גם למרכז היו 16 פרויקטים גדולים מסוג זה, שפעילותם הופסקה או נכנסה להליך של תכנון איטי. במקביל, הגברנו את הפעילות בפרויקטים שלא נפגעו מאי קיומו של התקציב השנתי, או שקיבלו הקצאה מיוחדת להמשך הפעילות (לדוגמא: הרכבת הקלה בירושלים קיבלה הרשאה של 25 מיליון ₪ להמשך תכנון, מהם אנחנו קיבלנו חוזה על סך 800,000 ₪)

לאור אי הזכייה במכרז יעוצי נגישות למשרד התחבורה, בנינו אסטרטגיה חליפית הכוללת מתן שירותים בתחום התחבורה לגופים שנמנעו מלעבוד איתם בעבר. יש לנו כבר צבר של הזמנות עבודה פוטנציאליות.

תכניות לשנת 2021

קיימת אי ודאות לגבי שנת 2021, לא רק בשל הקורונה אלא בשל העדר תקציב המדינה, אי הזכייה במכרז משרד התחבורה והשפעות אחרות שאולי תתגלנה בהמשך השנה. בשלב זה, יש לנו חוזים חתומים בכמיליון ₪ במספר פרויקטים קטנים ובינוניים.

ד"ר אבי רמות

מנהל המרכז הישראלי לנגישות

ילדים ונוער

מבוא

שק"ל מפעילה תכניות יום שהות ארוך ומועדוניות בבתי ספר לחינוך מיוחד משנת 1992. בשנת תש"פ הפעילה שק"ל את התוכניות בששה בתי ספר לחינוך מיוחד מתוכם חמישה בירושלים ואחד בפתח תקווה. ארבע מסגרות משויכות לתחום מוגבלות שכלית התפתחותית ושתיים לתחום השיקום. מטרת התוכנית הינה להקל על המשפחות ולאפשר להן להמשיך ולגדל את ילדם בבית ולא להזדקק לסיודר חוץ ביתי בגיל צעיר. הדבר מאפשר להורים להמשיך ולנהל אורח חיים נוח יותר ללא צורך לקצר את יום העבודה. התוכנית מורידה את אחוז הילדים בעלי המוגבלויות אשר הוצאו למסגרות חוץ ביתיות, ומאפשרת להם להישאר בביתם עם משפחתם ולנהל אורח חיים נורמטיבי. הצוות מונה מדריכים, רופאה, עובדים סוציאליים, פיזיותרפיסטים, מרפאים בעיסוק. בראש כל תכנית עומד רכז, תפקידו לבנות את התכנית יחד עם מנהל ביה"ס ולבצע מעקב על פעילותה, בנוסף מהווה הרכז חוליה המקשרת בין המסגרת לבין המטה. שק"ל יוזמת ופועלת לגיוס משאבים עבור בתי הספר, לציווד מתקדם ולשיפור תנאי הטיפול והעבודה לאורך כל היום.

הפעילות בצל הקורונה

התנהלות השנה האחרונה התאפיינה במיוחד בהתמודדות עם נגיף הקורונה שהציבה אתגרים רבים ודרשה הרבה יצירתיות על מנת להנעים ולהעשיר את זמנם של התלמידים. חל איסור על הכנסת מפעילי חוגים או כל אמצעי חיצוני להעשרה והנאה מחוץ לבית הספר, יציאה לטיולים, יציאה לקהילה והן מבחינת התמודדות עם תלמידים ואנשי צוות שחלו בנגיף או נכנסו לבידוד. הפעילות הייחודית כללה בניית מערך תמיכה למשפחות התלמידים החולים או בבידוד על ידי עו"ס המסגרת מטעמינו, תמיכה נפשית ושליחת חומרים לתלמיד הביתה. בהמשך נפרט לגבי כל מסגרת את אופייה ואת התוכנית שהופעלה.

מעון הטנה - במעון הטנה 52 תלמידים בגילאי 3-21 שנים, מתוכם 35 תלמידים משתתפים בתוכנית, מאובחנים עם מוגבלות שכלית קשה, שיתוק מוחין, כבדות שמיעה, עיוורון, בעיות מוטוריות ולעיתים מחלות נוספות. הפעילות מתקיימת 5 ימים בשבוע, בין השעות 14:00-18:00. בנוסף לפעילות העשרה ופנאי התלמידים מקבלים ארוחת צהרים חמה וארוחת ערב, טיפולים פרא רפואיים, יציאות לקהילה וטיולים. בהפעלת התוכנית אנו נעזרים במתנדבים ובתרומות כדי להרחיב את פעילות אחה"צ בפרט ובבית הספר בכלל. לאור מורכבות הטיפול בתלמידי הטנה, שק"ל נרתמת שנים רבות בתוספת שעות פעילות גם בשעות הבוקר.

חשוב להדגיש כי הצהרון פעל לאורך כל תקופת הקורונה בקפסולות קבועות, על מנת לשמור על בריאותם ושלוותם של התלמידים וכן לעזור למשפחות, שהיו זקוקות לשגרה בימים אלה יותר מתמיד. במהלך השנה כ-10 תלמידים ו-5 עובדים חלו בקורונה. בנוסף גם אנשי הצוות וגם הילדים היו במספר רב של תקופות בידוד. בהתאם להנחיות, המסגרת הייתה סגורה למבקרים. עובדה זאת מנעה הפעלת חוגים על ידי אנשים שאינם עובדים קבועים בצהרון. למרות כל הקשיים והמורכבות הילדים זכו להמשיך בשגרה. הטיפול הקבוע והמסור בצהרון נמשך והצוות יצא מגדרו להיות יצירתי ולא לתר חוגים מותאמים.

בית הספר הדביר החדש - הדביר פועל ברוח החינוך האנתרופוסופי, לומדים בו 29 תלמידים בגילאי 6-21 שנים, מאובחנים במוגבלות שכלית התפתחותית עמוקה, חלקם כבדי שמיעה וראייה וכן ישנם

מספר תלמידים המאובחנים על הרצף האוטיסטי. התוכנית פועלת 5 ימים בשבוע בשעות אחה"צ. בשגרה הפעילות כוללת: חוג תקשורת, חקלאות, נגרות, תרפיה בתנועה, הידרותרפיה, יציאות לקהילה וטיולים. לאור המורכבות בטיפול בתלמידי הדביר, שק"ל נרתמה כבר מספר שנים בתוספת שעות פעילות לילדים אלו גם בשעות הבוקר וכן התקיימו מספר פעילויות לחגים, הצגות וטיולים באמצעות תרומות ומתנדבים. בית הספר פעל באופן רציף ומלא בתקופת הקורונה. בתקופת הסגר המלא הופעל בבית הספר מרכז חירום עירוני שנתן מענה למספר תלמידים שלא יכלו להישאר בבית. כמו כן, בזמן הסגר נשלחו ערכות למידה לתלמידים, ציוד מוטורי ותחושתני, אייפדים וחלוקת סלי מזון למשפחות הנזקקות עם עיריית ירושלים. הופעלה מערכת בית ספרית ללמידה מרחוק. הכוללת 4 שיעורים ביום: מפגש בוקר, הצעה להורים להפעלה מתחום שיעורי המקצוע (גינון, אפיה, אומנות, יצירה), הצעה לפעילות בתחום טיפולי (ריפוי בעיסוק, פיזיותרפיה, מגע, תקשורת) וקישור העשרה להורים. בנוסף, המחנכים קיימו מפגשי זום או שיחות וידאו עם התלמידים. בתקופת בידוד נשמר קשר טלפוני עם משפחות התלמידים ובחלק מהכיתות התקיימו שיעורים בלמידה מרחוק.

גן אדי שור - בגן אדי שור כ- 24 תלמידים בגילאי 3-7 שנים, מעוכבי התפתחות ברמות שונות של מוגבלות שכלית התפתחותית. רוב ילדי הגן משתתפים בתכנית יום הארוך ובמועדונית. התוכנית פועלת 5 ימים בשבוע בשעות אחה"צ. במהלך הפעילות בשגרה קיבלו התלמידים חוגי: מוזיקה, כלבנות טיפולית (טיפול בבע"ח), ריתמיקה וחוגי טבע, יציאות לקהילה וטיולים. בתקופת הקורונה הפעילות נמשכה תוך שמירה על קפסולות של הקבוצות מהבוקר. המדריכים נדרשו להעביר את החוגים בעצמם, הפעילו חוג בישול, חוג אומנות ויצירה, חוג תיאטרון בובות, והכינו סרטוני הפעלה לילדים אשר שהו בבידוד.

מרכז ליקויי שמיעה בשכונת אבו-טור - במועדונית בשכונת אבו טור 70 תלמידים בעלי לקויי שמיעה, מתוכם 41 תלמידים ממומנים על ידי משרד הרווחה והשאר קיבלו שירות במימון שק"ל. במועדונית ניתנו בשגרה, בנוסף לפעילות השוטפת של חוגים ארוחות וטיולים, טיפולים של: ריפוי בדיבור, תרפיה בתקשורת, חוג קפוארה, נבחרת כדורגל לבנים ולבנות, עזרה בהכנת שיעורי הבית ותכניות מיוחדות שמערבות את ההורים. בתקופת הקורונה חל איסור הפעלת חוגים ממפעילים חיצוניים, ולכן העבירו המדריכים חוגים כגון: אומנות, ספורט, יצירה ומוסיקה. המועדונית נסגרה בסוף דצמ' 2020 לאחר 18 שנות פעילות ענפה, מפאת חוסר מבנה לפעול בו.

בית הספר כ"ח - בבית ספר כ"ח לומדים תלמידים יהודים וערבים לקויי שמיעה במסגרת אגף השיקום. עמותת שק"ל מפעילה מועדונית המונה כ- 34 תלמידים ממומנים על ידי משרד הרווחה. התוכנית פועלת שלושה ימים בשבוע בשעות אחה"צ: יומיים במתנ"ס פיליפ לאון ויום אחד בבית הספר. בשגרה, המועדונית כוללת מגוון סדנאות וחוגים ברמה גבוהה, כגון: שחייה, תפירה, קרמיקה, כדורגל, אילוף וכלבנות טיפולית ומחשבים. כל החוגים מופעלים על ידי מורים מוסמכים ובעלי ניסיון בתחום. מעבר לפעילות פנאי והעשרה מתמקדים בבניית תכנית אישית לכל ילד, לשם קידומו בתחומים שונים כגון: התנהגותי, חברתי, רגשי, שפה ותקשורת, ניהול עצמי ועצמאות, תנועה ותחושה. תקופת הקורונה הציבה בפנינו אתגר גדול, להמשיך ולהפעיל את המועדונית בהתאם למגבלות. המועדונית התנהלה במירב פעילויות שניתן להפעיל. בכל תקופת הקורונה פעלנו בתכנית חלופית עם מפעילים מצוות בית הספר, שהעבירו חוגים כמו: אומנות, יצירה, כדורגל וחוג רכיבה על אופניים. התלמידים עבדו בקפסולות קבועות. לתלמידים שהיו בבידוד שלחנו סרטונים והפעלות שניתן לעשותן בבית.

גן נופר - פתח תקווה - בגן נופר, נמצאים כ-20 ילדים בגילאים 3-6 עם מוגבלות שכלית התפתחותית. המועדונית פועלת בימים א'-ה' בשעות אחה"צ. במהלך הפעילות נהנים הילדים מחוגים כגון: טיפול באמצעות בעלי חיים, חוג חימר, חוג בישול. פירוט נוסף בפרק אזור המרכז.

טיול ב"ס הדביר החדש לגן החיות התנכ"י

פעולות נוספות בשנת 2020

פעילויות נוספות של שק"ל בבתי הספר היו: הצטיידות, גיוס תרומות לטובת כלל התלמידים בבית הספר.

- הושגה תרומה למתקני חצר ייחודים מכוונים לצרכי הילדים בגני אדי שור.
- הופעל פרויקט ייחודי בשיתוף עם עמותת "שיעור אחר", סדרת מכשירי העשרה לבני נוער בכיתות י' בבתי ספר תיכוניים על מנת לחשוף אותם לעולם של אנשים בעלי מוגבלויות ולפתוח להם צוהר לשוק תעסוקה, אשר יוכל לשמש אותם עם צאתם לעצמאות.
- בשנת 2020 זכינו בהפעלת מועדונית חדשה בבית הספר נעורים בירושלים.

יעדים לשנת 2021

- המשך פעילות בתקופת הקורונה להשגת ציוד שיקומי ומתנדבים לשם הרחבה ושיפור הפעילות בבתי הספר.
- הגשת בקשת הצטיידות מביטוח לאומי לבית הספר הדביר החדש.
- הגשת תכנית הצטיידות מקרן שלם לבית ספר הטנה, בשיתוף עם הנהלת בית הספר.
- הרחבת הפעילות באזור המרכז בערים בהם מתקיים רצף השירותים של שק"ל.
- סיוע בגיוס מקורות מימון נוספים, תורמים וקרנות.

סלי מגזימוף
מנהלת תחום ילדים ונוער

המרכזים לטיפול רגשי

המרכזים לטיפול רגשי נותנים מענה טיפולי לילדים, מתבגרים ובוגרים עם מוגבלויות במחוז ירושלים ובמחוז הדרום.

המרכז הטיפולי טוני אלֶיֶשֶׁר, בקמפוס חרוב באוניברסיטה העברית בירושלים, כולל שלוש יחידות: מרכז סיוע לנפגעי טראומה, מרכז לחינוך חברתי מיני ולטיפול מיני ומרכז לטיפול נפשי כוללני. הפעילות במימון ופיקוח מינהל מוגבלויות של משרד הרווחה, בתמיכת הקרן לירושלים.

מרכז טיפול בפוגעים ממוקם במבנה נפרד, מעניק טיפול ייעודי לעברייני מין במחוז ירושלים, במימון ופיקוח של שירות מבחן למבוגרים.

מרכז טיפולי דרום בבאר שבע מעניק סיוע לנפגעי טראומה, חינוך חברתי מיני וטיפול מיני, וטיפול נפשי כוללני לאנשים עם מוגבלויות במחוז הדרום. הפעילות במימון ופיקוח מינהל מוגבלויות של משרד הרווחה ובתמיכת קרן שוסטרמן, קרן משפחתית טד אריסון וקרן זארו.

הפעילות בשנת הקורונה

שנת 2020 תיזכר כשנה בה פרצה ונכנסה לחיינו מגפת הקורונה. הופעתה של המגפה חייבה לאתר פתרונות יצירתיים, אשר יספקו מענים לצרכים ולמצוקות הרבות שעלו מן השטח. הבידוד, הסגרים, התחלואה ואבדן סדר היום והשגרה, לא פסחו על אנשים, נוער וילדים עם מוגבלויות ויצרו ואף החריפו מצוקות נפשיות. לצד זה, למדנו את הקלות שבה ניתן לקצר מרחקים ולהנגיש ידע וכן מענים נפשיים. על אף האתגר הרב, שנת 2020 הייתה שנה של עשייה, יצירה וחדשנות, כפי שיתואר בהמשך.

בתחילת שנת 2020, עוד טרם פרוץ הקורונה, התבשרנו שעקב העדר תקציב מדינה, התקצוב של המרכזים הופחת באופן משמעותי בהשוואה לשנה הקודמת. לפיכך מנהלי המרכזים הונחו לעבור לפעילות חירום בלבד, כך שיטופלו רק נפגעי טראומה ופוגעים מינית.

בחודשים מרץ עד אפריל (סגר ראשון) בהנחיית משרד הרווחה נעצרה פעילות המרכזים הטיפוליים. אולם לאחר מכן המשרד עדכן את המדיניות, המרכזים הוגדרו כמרכזי סיוע חיוניים ופעלו במהלך שאר הסגרים כבשגרה ואף ביתר שאת.

בזמן הפסקת פעילות המרכז על ידי משרד הרווחה הוקם על ידי צוות המרכז "קו חם" טלפוני, אשר הופעל בשעות היום ונתן מענים דחופים הן למטופלי המרכז, שהטיפול בהם הופסק, והן לפונים עם מוגבלויות מרחבי הארץ, שנזקקו לסיוע נפשי במצב ייחודי זה. בחודש ספטמבר הוסדר נושא התקצוב והוסרו הגבלות קודמות על התקציב, דבר שאפשר הוצאה לפועל של קרוב לעשר סדנאות מתמשכות עם מסגרות טיפוליות ברחבי הארץ, רובן באמצעות הזום. בנוסף, נבנתה והוצאה לפועל בסוף השנה השתלמות ייחודית לעו"סים/יות לחוק הסעד ומנהליות/ות תחנות השיקום בירושלים, העוסקת בהעשרה מקצועית לעבודה טיפולית עם פוגעים ונפגעים עם מוגבלויות ומשפחותיהם.

היקף הטיפולים הפרטיים עלה השנה בכ- 50%, נתון המשקף את הצרכים העולים מן השטח בתקופה של חוסר יציבות בהנחיית המשרדים. ביטוי נוסף למצוקה אשר מעוררת תקופת הקורונה היא העלייה הגבוהה בהפניות מצד שירות מבחן למבוגרים, בהשוואה לשנה הקודמת חלה עלייה של כ-30% בהפניות.

עקב הקיצוץ התקציבי בתחילת השנה וסגירת המרכז לתקופה של כחודש, חלה בחלק הראשון של השנה ירידה בהפניות למרכזים הטיפוליים. אולם החל ממחצית השנה ההפניות דרך מינהל מוגבלויות חזרו להיקף דומה לזה של שנה שעברה, כשבמקביל, נפתחו שבע סדנאות חדשות, שלוש במחוז הדרום וארבע במחוז ירושלים.

השנה נחנך קורס מלווי זוגיות לצעירים על הרצף האוטטיסטי. הקורס בן עשרה מפגשים לאנשי מקצוע הסתיים באירוע זום דייטינג ייחודי לצעירים על הרצף, בהדרכה וליווי של מסיימי הקורס. כמו כן, נבנתה על ידי צוות המרכז תכנית הכשרה לחינוך חברתי מיני לאנשי מקצוע בשיתוף עם מכללת ספיר, כאשר לצורך בניית התכנית גובשה ועדת היגוי המורכבת מאנשי מקצוע בתחום החינוך המיני בארץ. התכנית תיפתח במהלך שנת 2021.

לקראת סוף 2020 התקבל אישור לסבסוד מענים טיפוליים על ידי קרן שוסטרמן עבור מטופלות המוכרות במסגרת סל שיקום בדרום הארץ, שתקופת הקורונה יצרה אצלן קושי נפשי משמעותי. לסיכום, אנו רואים את מקומנו בתקופה משברית זו כמשמעותי בסיוע למטופלינו, בוגרים, נוער וילדים עם מוגבלות, וגם למשפחותיהם ולצוותים המלווים אותם, כדי לצלוח את הקשיים שתקופה זו מייצרת, עקב מצב מורכב של חוסר ודאות, חולי ובידוד, לצד התמודדות עם פוסט טראומה קיימת.

תכניות לשנת 2021

אנו מקווים כי תקופת הקורונה תחלוף ויוותר ממנה רק זיכרון. יחד עם זאת, שנת 2020 לימדה אותנו גמישות ויצירתיות. על כן, תכניות המרכז לשנת 2021 מכילות בתוכן את שתי האפשרויות ונערכות אליהן כבר עתה. ככל שיתאפשר, פעילויות ההכשרה יעברו מפעילות מרחוק לפעילות פנים אל פנים. התוכניות כוללות:

- פתיחת תכנית ההכשרה לחינוך חברתי מיני בשיתוף עם מכללת ספיר.
- פתיחת מחזור שני בתכנית הכשרה בליווי זוגיות לצעירים על הרצף האוטטיסטי.
- קידום תהליך הכשרה בחינוך חברתי מיני לאנשי מקצוע דוברי ערבית בשיתוף קרן רודרמן.
- הרחבת המענים הטיפוליים למטופלי סל שיקום, בעזרת סבסוד הטיפולים על ידי קרן שוסטרמן ופרסום אפשרויות הטיפול בקרב גורמי סל השיקום.
- מציאת מיקום פיזי חדש וקליטת עובדים למרכז לטיפול ייעודי בעברייני מין בירושלים.

בסיכום ברצוני לומר מספר מילים אישיות על צוותי המרכזים, אשר נשאו בעול ואשר הצליחו להמשיך ולהוות גורם מכונן, תומך, מכיל ומלווה, בתקופות בהן לא הייתה ודאות, כולל בתקופות של חל"ת וירידה בהיקפי משרה. המטפלים שמרו על קשר רציף עם מטופלינו והתגייסו ליוזמת הקו החם. על כך גאוותי בצוות, תוך תחושה משמעותית, שזכיתי להוביל צוות ייחודי, מקצועי ואנושי.

איה רוט

מנהלת המרכזים לטיפול רגשי

השכלה, תרבות ופנאי

הפעילות בתקופת הקורונה

הפעילות בתקופת זו כללה התגייסות מיוחדת והובילה להתחדשות וליזמות חברתית במגוון היבטים. יחד עם הצורך להשהות חלק מהפעילות הצלחנו לייצר מגוון אפשרויות ולזהות היכן המחלקה להשכלה, תרבות ופנאי יכולה להיות משמעותית. כך, למשל, המכללה עברה למתכונת אינטראקטיבית. כמו גם זיהינו את תקופת הקורונה כהזדמנות לגיוס מתנדבים. התוועדנו למחסור שיש בחומרים לפעילות חינוך ופנאי בסביבה ביתית לאנשים עם צרכים מיוחדים. כדי לענות על המחסור פיתחנו משחקים, ערכות ייחודיות ומערכי הפעלה מותאמים.

מספר מקבלי השירות הישירים עמד על 1,850 משתתפים קבועים. כמו כן, הפעילות המוגברת של המחלקה כללה יצירת ערכות, ספרים ומערכים שהופצו וזכו לסייע לכ- 20,000 נהנים נוספים. כמו כן, המחלקה הובילה גיוס של מאות מתנדבים. לפעילות הענפה יש גם נהנים עקיפים ובהם משפחות המשתתפים, צוות מערך הדיור, אנשים בקהילה הנחשפים לפעילות, רשויות מקומיות ושירותי משרד הרווחה והשירותים החברתיים ומוסדות וארגונים העוסקים בתרבות ופנאי.

אחת החוויות המרכזיות של תקופת הקורונה היה ליל הסדר. הסגר שהוטל היה מוחלט ואנשים רבים, כולל אנשים עם צרכים מיוחדים, נאלצו להעביר אותו בבדידות. לפני הסדר התגייסנו להפיק הגדה של פסח מונגשת המיועדת לאנשים עם צרכים מיוחדים ובני משפחותיהם. ההגדה נולדה מההבנה שיש לייצר הנגשה ותיווך של ליל הסדר לאנשים עם צרכים מיוחדים. ההגדה הופצה באלפי עותקים. ליל הסדר נערך מקוון בזום על ידי מנהל המחלקה אליו הצטרפו אנשים עם צרכים מיוחדים רבים שנותרו בבדידות בביתם. התחושה על שולחן הסדר הייתה של משפחה רחבה, הזדמנות להעניק מהחוויה המשפחתית שלנו החוצה ולקבל מהחוויה המשפחתית של אחרים. כך, במקום ליל סדר מנותק מהמשפחה המורחבת, מה שהוביל בהתחלה לעצבות אצל ילדי מנהל המחלקה, הרווחנו ליל סדר עוצמתי שלא יישכח והזדמנות לתת לילדיו עוד היכרות עם אנשים עם צרכים מיוחדים.

יחידות המחלקה

פנאי עד אליך

בימים הראשונים לפרוץ הקורונה פתחנו תכנית חדשה בשם "פנאי עד אליך" בה השתתפו כ- 900 איש. התכנית ענתה על צורך לייצר פעילויות פנאי בתוך המרחבים הפרטיים והותאמה למחסור במשחקים ובהפעלות המותאמות גם לאנשים עם צרכים מיוחדים. כחלק מהתכנית הופקו משחקים וערכות מקוריים, כולל הדפסת משחקים וערכות בסין וייבוא שלהם לארץ.

משחקים:

- נעים להכיר - משחק היכרות מבוסס כרטיסיות המקדם היכרות ושיח.
- אינגלי שק"ל - שני משחקים להוראת אנגלית (רמה 1 ורמה 2) מבוססי כרטיסים
- מרוץ נגד הווירוס - משחק קופסא המעודד שמירה על היגיינה.
- הנופש הגיע - משחק קופסא המקדם ביצוע משימות מורכבות, התנהלות כלכלית ועבודה מול גורמים שונים. המשחק מדמה אדם עם צרכים מיוחדים המעוניין לצאת לנופש.
- שערי ירושלים - שני משחקי קופסא (בקופסא אחת) המלמדים התמצאות במרחב.
- סופר הכל בשק"ל - משחק קופסא המקדם הבנת התנהלות בסיסית בסופר וכולל פעולות חשבון של חיבור וחסור.

ערכות יצירה:

- שרשרת חרוזים - ערכה להכנת שרשרת וצמידים. הערכה כוללת חוברת הדרכה וסרטון מלווה.
- "מר גמיש" - ערכה הכוללת סרטון הדרכה מלווה.
- ערכות לחדר - ערכה להכנת מנורה לשידה, להכנת שלט לחדר, להכנת תמונת מסמרים, להכנת סל כביסה, ערכת גבס, ערכת לוכד חלומות. הערכות כוללות חוברת הדרכה וסרטון מלווה.
- ערכה להכנת אדנית בטון - הערכה כוללת מוצרים להכנת אדנית, חוברת הדרכה וסרטון מלווה. הערכה הופצה בסמוך לט"ו בשבט.
- ערכה קלמר - ערכה להכנת קלמר ריצ'רץ'. הערכה כוללת הדרכה וסרטון ואת כל החומרים הנדרשים.

ערכות לפעילות:

- ערכות היגיינה - ערכה להכנת מפיץ ריח, ערכה להכנת "פצצת אמבטיה". הערכות נועדו לעודד פעילות היגיינה. הערכות כוללות חוברת הדרכה וסרטון מלווה.
- ערכות בישול - ערכה להכנת כדורי שוקולד, להכנת פרלינים, להכנת סושי, להכנת חלות וערכה לבישול מוקפץ. כל הערכות כוללות את כל המוצרים, סרטוני הדרכה והסברים.
- ערכת ספורט - ציוד עזר לפעילות ספורט בבית.
- ערכת יום הולדת - ערכה לדירה הכוללת ציוד למסיבת יום הולדת, מתנה ומשחק לקיום שיח.
- ערכת קריוקי - ערכה לביצוע קריוקי עם מספר משתתפים.
- 'פק"ל שיח' - ציוד להכנת קפה ומשחקי חברה לפעילות חברית מגבשת.

מכללה לכל

במכללה לכל למדו 550 סטודנטים המשתתפים בעשרות קורסים, חוגים וסדנאות המותאמים לאנשים עם מגוון סוגי מוגבלות ומועברים על ידי צוות מורים המקבל הכשרה והדרכה מקצועית שוטפת. עם פרוץ הקורונה המכללה עברה למתכונת של הוראה מקוונת בזמן שיא (כשבועיים). ההוראה כללה קורסים, העשרות והכשרות וכן הקמת מטה תפעולי לסייע לסטודנטים באתגרים טכנולוגיים. התמקדנו בנושאים הבאים: שפות, מחשבים ועיצוב גרפי ובהפקת חומר העשרה. המכללה יזמה והפיקה הגדה של פסח מונגשת שהותאמה לאנשים עם צרכים מיוחדים. ההגדה הופצה בצורה מקוונת והודפסו מעל 15,000 עותקים.

חברה לכל

בפעילות "חברה לכל" השתתפו 450 משתתפים קבועים ונוספו אליהם כ-3,000 משתתפים מזדמנים. עם פרוץ הקורונה המחלקה יזמה והפיקה חוברות פעילות עשירות שיצאו במהדורה מקוונת ומהדורה מודפסת. חוברות אלו נועדו לייצר סדר יום פעיל וחברתי בתוך הבתים. המשתתפים הקבועים זכו בצמוד לחוברות לקבל גם ציוד הפעלה מתאים. עד היום הופקו 6 חוברות שהופצו בכ-3,000 עותקים לחוברת.

בריאות וספורט לכל

תחום הספורט הפך להיות חשוב ודרמטי לאור השלכות הקורונה. משתתפים רבים חוו ירידה במצב הבריאותי ובהיקף הפעילות הספורטיבית שהם מקיימים. לאור כך, במהלך השנה הופעל פרויקט ייחודי לרפואה מונעת בו רכז ספורט ביצע מדידות ותרגילים מכוונים בדירות. בפרויקט השתתפו 150 משתתפים. כמו כן, נרכש ציוד ספורט ייעודי שהופץ למאות משתתפים.

זוגיות לכל

במהלך שנת 2020 ולאור הקורונה פעילות הזוגיות הותאמה ונעשתה בצורה מקוונת. בין היתר, הועברו הרצאות בנושא והתקיים שיתוף פעולה עם המרכזים הטיפוליים בהעברת קורס ייעודי ומפגש היכרות לאנשים עם קשיי תקשורת.

היחידה למעורבות חברתית

תקופת הקורונה הובילה לצורך משמעותי במתנדבים. אלפי אנשים עם צרכים מיוחדים שהיו זקוקים לאוזן קשבת ולהפגת הבדידות. כחלק מהעשייה ראינו את הקורונה כהזדמנות לגיוס מתנדבים לפרויקטים ייעודיים. בין היתר, נפתח פרויקט מתנדבים לניהול שיחות עם מתמודדים ועם אנשים שיש חשש שהקורונה תוביל אותם לדיכאון ועצבות. היחידה הובילה גיוס של מאות מתנדבים. היחידה התחילה בשנה זו להוציא עיתון שבועי הסוקר את פעילות עמותת שק"ל ומופץ במאות עותקים (בצורה מקוונת).

"אלתר נתיב"

תכנית הכשרה בתיאטרון בניהולה של **עדה עוז** פועלת משנת 2017 בשיתוף הסטודיו למשחק "ניסן נתיב" בתל-אביב ומשרד הרווחה. התכנית מעניקה לאנשים עם מוגבלויות בעלי כשרון ונטייה למשחק הכשרה במטרה להשתלב בתעסוקה בעולם התיאטרון.

בוגרי מחזור א' יצאו לאחר שלוש שנות הכשרה עם ההצגה "הדברים החשובים באמת" לסבב הופעות ברחבי הארץ. אולם, החל מחודש מרץ 2020 נאלצנו להפסיק את ההצגות בגלל מגבלות הקורונה.

פתיחת מחזור ב' התעכבה אף היא בעקבות מגפת הקורונה, אך בחודש ספטמבר 2020 הוחלט לפתוח את התוכנית. למחזור ב' נבחרו 12 מועמדים המוגדרים "משוקמים" ומשך ההכשרה קוצר משלוש שנים לשנתיים. כל המשתתפים קבלו חיסון ופעלו בהתאם להוראות משרד התרבות במסגרת התו הסגול. לאחר ימים מעטים של פעילות, נכנסנו לסגר נוסף ולכן הוחלט להעביר את השעורים ב"זום" עם ליווי אישי לכל אחד מהמשתתפים. תחילה היה למשתתפים קשה להשתלב שלושה בקרים בשבוע בפעילות דרך המחשב, אך עם חלוף הזמן כולם התרגלו ואף הצליחו ליהנות מהלימודים, מהחברותא על המסך ומהפנמת חומרי הלימוד. ככל שהתאפשר, חזרנו לפעילות במתכונת רגילה בסטודיו. במקביל, כדי להקל על המשתתפים, הוחלט שבימי גשם נמשיך בלימודי "זום", גם אם ניתן לקיים לימודים בסטודיו.

הצגת התיאטרון: "הדברים החשובים באמת". צילום: אפרת אשל, ישראל היום

סיכום הפעילות בשנה ייחודית זו

- השנה התאפיינה בחשיבה "מחוץ לקופסא" ומציאת פתרונות ייחודיים למצב המורכב בעקבות הקורונה ולשינויים שחלו לאורך השנה.
- במהלך השנה גויסו מאות מתנדבים לפעילויות השונות.

- נשמרה החתירה למתן שירות, המעניק קידום והתפתחות למשתתפים. כמו כן, נשמר הקשר ושיתוף הפעולה עם גופים חיצוניים.
- פותחו פעילויות ייחודיות, כולל "פנאי עד אליך" – הכוללת מספר רב של משחקים וערכות ייחודיות. הקמת מערך פנאי עד אליך כלל התמקצעות בהבנת הצורך, פיתוח משחקים וערכות, עמידה בקשר עם ספקים וייבוא.
- פותחו חומרי הדרכה והעשרה ייחודיים. כולל, הוצאת הגדה של פסח מונגשת לאנשים עם צרכים מיוחדים.
- פותח ידע מקצועי וחלה התקדמות בהכשרה מקצועית בהיבטי ההוראה השונים. כמו כן, נרשמה התקדמות בהדרכות ובמערכי ההדרכה שהועברו לעובדים המקצועיים.

תוכניות לשנת 2021

- בתקווה כי שנת 2021 הקורונה תהיה מאחורינו, אך יחד עם זה, אנו נערכים לשנה מורכבת ומאתגרת, ויודעים שנדע למצוא פתרונות יצירתיים ומקצועיים לאוכלוסייה הזקוקה להם.
- בשנת 2021 נמשיך ונשמר את הפעילות ונפתחה כחלק מהרצון להתקדם נתמקד בנושאים הבאים:
- לאור ההנחה שהערכות לקורונה תימשך ותכלול זהירות, יחד עם התגובות לפיהם פעילות "פנאי עד אליך" זוכה להצלחה נרחבת, נפעל להרחבת התחום, כולל שיווק התוצרים לגורמי חוץ.
 - השקעה וקידום תחום בריאות הנפש, כולל: פתיחת מרכז ייעודי לדוברי ערבית.
 - פיתוח המכללה להיבטים נוספים של העשרה והשכלה.

אריאל נבו

מנהל המחלקה להשכלה, תרבות ופנאי

מסכות פנים לקורונה תוצרת המתכרה של שק"ל

פעילות באזורים

זהבית אדלשטיין

אזור ירושלים

נתנאל מילר

אזור המרכז

דפי ליבר

אזור הדרום והשפלה

חגיגת פורים במרכז התעסוקה בפתח תקווה

אזור ירושלים

שק"ל מפעילה באזור ירושלים מערך דיור, מרכזי תעסוקה ופעילות פנאי עבור כ- 550 אנשים עם מוגבלויות.

הפעילות בשנת הקורונה

בעקבות התפרצות מגפת הקורונה, נדרשנו לבצע באופן מיידי התאמות למציאות החדשה. בחודשים הראשונים למגפה הייתה אי וודאות בעקבות סגירת מספר מרכזי תעסוקה וצמצום הפעילות באחרות. לעומת זאת, מערך הדיור פעל ברציפות. הדיירים נדרשו לבחור אם להישאר בדירות או לחזור לבית ההורים, היות שנדרשנו לצמצם מעברים בין בית ההורים לדירה, במטרה למנוע הדבקה. יתרה מכך, בסגר הראשון הדיירים היו סגורים בדירות במהלך כל היממה ולא יצאו לתעסוקה. בנוסף, היה צורך להתמודד עם דיירים, מועסקים וצוות שחלו בקורונה ונאלצו להיכנס לבידוד.

המצב חייב היערכות מיוחדת. בוצעו התאמות על פי הנחיות משרד הבריאות ומשרד הרווחה. בעזרת מחלקת הלוגיסטיקה הצטיידנו במד חום למדידה מרחוק, אלכוהול, מסיכות פנים, חלוקים חד פעמיים וכפפות. כמו כן, הוראות ברורות להתנהלות נתלו בכל הדירות ומרכזי התעסוקה.

למרות המצב המיוחד השתדלנו לשמור, עד כמה שאפשר, על הסדר הרגיל. מלבד בסגר הראשון, מסגרות התעסוקה פעלו במתכונת של קפסולות. הארוחות התקיימו במחלקות על פי הקפסולות ולא בחדר האוכל והתקיימה הקפדה רבה על מדידת חום, ניקיון וחיטוי. צומצמו אינטראקציות בקבוצות גדולות ככל שניתן, ושייבות הצוות ופגישות עם הורים וגורמי טיפול עברו לזום.

פעילויות הפנאי הצטמצמו והתקיימו בדירות בעזרת ערכות שהוכנו על ידי מחלקת השכלה תרבות ופנאי. רוב המפגשים החברתיים התקיימו בתוך הקפסולות, כל דירה עם חבריה. כמעט ולא התקיימו פעילויות משותפות ואלו שכן התקיימו נעשו בחלל הפתוח בגינת ציבוריות או בחוף הים.

חג פסח נחגג במהלך סגר, ומשום כך ליל הסדר היה שונה מבכל שנה. בדרך כלל רוב הדיירים נוסעים לחגוג את הסדר בחיק משפחותיהם ורק מספר מצומצם של דיירים נשארים בדירות. בשנה זאת רוב הדיירים נשארו לחגוג את הסדר בדירות. צוות גדול של מדריכים התגייס כדי להישאר ולחגוג איתם את החג בדירות. כדי ליצור אטמוספירה חגיגית הוזמנו עבור הדיירים ארוחות חג מקייטרינג, הוכנו קערות סדר והגדות מותאמות. בערב החג חולק לדיירים ולצוות שי לכבוד החג והורגשה השקעה ומחשבה רבה על מנת להפוך את החג לאירוע משפחתי, משמח וחוויתי.

לאורך כל התקופה הייתה הקפדה על שמירת כללי התו הסגול וביצוע הנחיות. יחד עם זאת, במערך הדיור היו 31 חולי קורונה מאומתים ומעל 200 בידודים, ובמערך התעסוקה היו 16 חולים.

בסוף תקופת הקורונה כל מסגרות התעסוקה חזרו לפעילות מלאה. להלן היקף הפעילות במספרים:

מספר מועסקים בשק"ל בירושלים	
165	מרכזי יום
45	מפעלי תעסוקה
210	סה"כ תעסוקה מוגנת
80	נתמכת
51	קבוצות
131	סה"כ תעסוקה נתמכת
43	סה"כ תכנית מעבר
384	סה"כ

מספר דיירים בשק"ל בירושלים	
69	תחום אוטיזם
81	תחום שיקום
91	תחום מש"ה
241	סה"כ דיור מוגן בקהילה
20	דיור נתמך
4	דיור נתמך מעובה
24	סה"כ דיור נתמך
265	סה"כ דיירים

לוח 2: מספר מועסקים בשק"ל בירושלים

לוח 1: דיירי שק"ל בירושלים

קשיים והצלחות

במהלך התקופה התמודדנו עם קשיים רבים אך חשוב לציין כי הייתה הרגשה של גיבוי, שותפות ועבודה מסודרת ומתואמת בין כל הגורמים בשק"ל. פגישות זום יומיות של פורום "קורונה - חירום" היו משמעותיות ועזרו לעבודה מקצועית מול הצוות, הדיירים והמועסקים.

אתגר גדול היה כאשר תשע דיירות סיעודיות חלו בקורונה. בעקבות מצבן הרפואי המורכב והצורך לנהוג בזהירות רבה הדיירות הועברו, בשיתוף הגורמים האחראיים ממשדד הרווחה, לבית חולים ושהו שם עד להחלמה. גם במשך תקופת השהות בבית החולים הצוות המשיך ללוות אותן כל שעות היממה, במסירות ובדאגה, תוך שמירה על קשר עם גורמי המקצוע בבית החולים ועם משפחותיהן. הדיירות החלימו וחזרו לדירה ולשגרה.

אנשי צוות רבים נאלצו להעדר מהעבודה לתקופות ממושכות, כיוון שילדיהם היו בבית. כדי להתמודד עם קושי זה גויסו עובדים נוספים. תודתנו והערכתנו לאנשי הצוות שעבדו במסירות רבה.

הקשר עם המשפחות נשמר וחוזק באמצעות שיחות זום, שיחות טלפון ופגישות פנים אל פנים כשהתאפשר. מכתבי עדכון נשלחו מעת לעת מטעם הנהלת שק"ל.

במהלך התקופה עלה הביקוש לשילוב פונים חדשים בעיקר במערך הדיור. נפתחו ארבע דירות חדשות וקלטנו כ- 30 דיירים. הלחץ עדיין מורגש ואנחנו עושים ככל שניתן הן בגיוס צוות והן בגיוס משאבים בכדי לעמוד בביקוש הגדול.

כמעט כל הדיירים, המועסקים והצוות חוסנו במבצע חיסונים מרוכז שאורגן בשק"ל. לאחר קבלת תעודת המתחסן הורגשה תחושת הקלה, התאפשרו מכשמים אישיים עם הורים וחברים והתחילה חזרה הדרגתית לשגרה.

תחזית פעילות לשנת 2021

הנחה היא שההגבלות בעקבות הקורונה ימשכו עוד לפחות מספר חודשים. אולם מאחר שלרוב הדיירים והמועסקים והצוות מחוסנים, אנחנו מקווים לחזור לפעילות כמעט מלאה. במהלך שנת 2021 מתוכננות להיפתח 4 דירות נוספות. בנוסף, אנו עתידים לפתוח לפחות שתי דירות בשיתוף פעולה עם עמותת בת עמי, אשר מיועדות לבנות המשרתות בשירות לאומי. אנו פועלים במאמץ לפתוח קבוצה תעסוקה נוספת של מח"ר (מפעל חברתי רווחי) תעשייתי. כפי שפתחת, שנה זו הייתה מיוחדת ומאתגרת. במבט לאחור נראה כי על אף הקושי והאתגר ואולי גם בזכותם, התפתחנו, התקדמנו, למדנו והתגבשנו כצוות, כדיירים וכמשפחת שק"ל.

זהבית אדלשטיין

מנהלת אזור ירושלים

ברוכים הבאים למרכז יום סגולה, פתח תקווה

אזור המרכז

שק"ל מפעילה באזור המרכז רצף שירותים הכולל: דיור בקהילה, מרכזי תעסוקה ותכניות יום לימודים ארוך בחינוך המיוחד לכ-300 ילדים ומבוגרים עם מוגבלויות בערים פתח תקווה, רמת גן, בני ברק, גבעתיים ותל אביב.

הפעילות בשנת הקורונה

שנת 2020 הייתה שנה מאתגרת במיוחד בעקבות מגפת הקורונה והאתגרים שהביאה איתה. נדרשנו לבצע התאמות למציאות החדשה ולאורך כל התקופה ערכנו הערכות מצב תכופות בכדי לתת מענה מותאם לאתגרים משתנים. יחד עם זאת, מגמת פיתוח פעילות שק"ל בשנים האחרונות באזור לא נעצרה והיקף הפעילות גדל.

תעסוקה

מרכזי התעסוקה חוו בחודשים הראשונים למגפה אי וודאות בעקבות סגירה או צמצום הפעילות. מרכז יום סיגליות, מרכז יום סגולה ומרכז שילובים נשארו פתוחים לאורך כל התקופה, למעט סגירות קצרות בעקבות בידוד. לעומת זאת, במשך החודשיים הראשונים הונחית על ידי משרד הרווחה לסגור את המפעל הרב נכותי. מרכז יום כפר גנים לאנשים על הרצף האוטיסטי נסגר אף הוא, בשל החלטת ההורים שלא לשלוח את ילדיהם.

נערכנו למצב חדש של "שגרת קורונה" שכלל חלוקת מועסקים לקפסולות, שימוש בחדרי פעילות לעבודה שוטפת ואספקת ציוד מיגון לצוות העובדים ולמועסקים. הודות להערכות מהירה הצלחנו לצמצם למינימום את מספר החולים. ככל הידוע לנו, לא התרחשה כל הדבקה בקורונה במרכזי שק"ל, נתון אשר מעיד על שמירה על נהלים והקפדה על כללי ההיגיינה. יחד עם זאת, מספר קפסולות נכנסו לתקופות בידוד, בעקבות מועסקים או אנשי צוות שנחשפו לאנשים שנמצאו חיוביים בבדיקה.

לוח 1: מספר מועסקים במרכזי התעסוקה באזור המרכז

שם מרכז	סיווג האוכלוסייה	מספר מועסקים
מרכז יום סגולה	סיעודי, מש"ה	78
מרכז יום סיגליות	מש"ה מזדקנים	19
מרכז יום כפר גנים	אוטיזם	17
מרכז יום שילובים	מש"ה	11
מפעל רב נכותי סגולה	שיקום ומש"ה	80
תעסוקה נתמכת	שיקום ומש"ה	30
סה"כ		235

מערך הדיור

באזור המרכז גרים 55 דיירים ודיירות בערים רמת גן וגבעתיים, פתח תקווה ובני ברק בדיור בקהילה ובתכנית הדיור הנתמך. הדיירים נדרשו להישאר בדירות כדי לצמצם את המעבר בין בית ההורים לדירות, למניעת מקרי הדבקה. עשינו מאמץ גדול לשמור על קשר שגרתי עם דיירים ובני משפחותיהם. אינטראקציה בקבוצות גדולות צומצמה ככל שניתן. ישיבות צוות וכן פגישות עם הורים וגורמי טיפול עברו לזום ופעילויות פנאי הצטמצמו. מפגשים חברתיים התקיימו במסגרת קפסולות, כל דירה בנפרד, ופעילויות משותפות התקיימו בחלל פתוח, בגינות ציבוריות או בחוף הים.

אני מבקש לציין בסיפוק רב את שיתוף הפעולה של הצוות, המשפחות והדיירים, אשר תרמו לכך שבכל מערך הדיור באזור המרכז לא היו חולי קרוונה מאומתים, בזכות הקפדה מלאה ושמירה על כללי ריחוק והיגיינה וכן הקפדה על הנחיות התו הסגול.

חינוך מיוחד

פעילות יום לימודים ארוך בשעות אחה"צ בגני נופר בפתח תקווה התקיימה בהתאם ובצמוד לפעילות של משרד החינוך בשעות הבוקר. התכנית הופסקה בתחילת המגפה ורק אחרי שינוי ההנחיות היא נפתחה מחדש ופעלה ביתר השנה ללא הפסקה. במהלך התקופה ילדים נכנסו לבידוד רק פעם אחת.

אתגרים

במהלך התקופה התמודדנו עם אתגרים רבים להלן המרכזיים שבהם:

צוות העובדים - אנשי צוות רבים נאלצו להעדר מהעבודה לעיתים קרובות כיוון שילדיהם היו בבית, בעקבות סגירת בתי ספר וגנים. בכדי להתמודד עם קושי זה גויסו עובדים נוספים וכן נעשה נייד של אנשי צוות, בזכותם הצלחנו להתגבר על המחסור בצוות. יחד עם זאת, היה עומס רב על אנשי הצוות אשר עבדו לאורך כל התקופה במסירות רבה וללא הפסקות, ועל כך שלוחה להם תודתנו והערכתנו.

המשפחות - משפחות הדיירים שיתפו פעולה עם השארת ילדיהם בדירות. הם שמרו ועמדו בהנחיות, ונמענו ממפגשים פרונטליים איתם ככל שהיה ניתן. בתכנית התעסוקה מצאנו שחלק מההורים ובני המשפחה (בייחוד כאשר אחד מבני המשפחה היה בקבוצת הסיכון) חששו לשלוח את ילדיהם. בתחילת התקופה מעטים שלחו את ילדיהם, אך בהמשך בני המשפחה החזירו את ילדיהם לפעילות, על אף החשש הרב. על רקע זה חוזק והודק הקשר עם המשפחות. נערכו עם בני משפחה שיחות זום רבות וכן שיחות טלפון ופגישות פנים אל פנים כשהתאפשר.

פיתוח תכניות חדשות - במהלך התקופה גבר הביקוש לשילוב מועמדים חדשים בעיקר במערך הדיור. בתקופה קצרה של כחמישה חודשים פתחנו ארבע דירות וקלטנו 20 דיירים חדשים. הביקוש הרב עדיין מורגש ואנחנו עושים ככל שניתן בגיוס צוות ובגיוס משאבים בכדי לעמוד בביקוש הגדול.

נקודות אור

- שיתוף פעולה, התגייסות ומתן מענה מהיר הן מצד נציגי משרד הרווחה והן מצד נציגי הרשויות המקומיות.
- שיתוף פעולה ועמידה בנהלים ובדרישותינו המשתנות מצד בני המשפחה.
- בינואר 2021 הצלחנו לקבל חיסונים וערכנו יום חיסונים בו כמעט כל הדיירים וצוות הדיור וכן חלק גדול מהמועסקים ומצוות התעסוקה התחסנו. עם קבלת תעודת המתחסן ישנה תחושת הקלה וכן מתאפשרים מפגשים אישיים עם הורים וחברים ומתחילה חזרה הדרגתית לשגרה מבורכת.

חוגגים פורים במרכז יום שק"ל פתח תקווה

יעדים לשנת 2021

- פתיחת ארבע דירות נוספות ברמת גן.
- פתיחת שלוש דירות ראשונות בפתח תקווה.
- קידום פרויקט רכישת דירות בבעלות פרטים למועמדים לדיור נתמך.
- פתיחת מרכז יום רב נכותי בתל אביב.
- פתיחת מועדונית לאנשים בתפקוד בינוני ונמוך בפתח תקווה.
- המשך גיוס, קידום ושימור צוות עובדים איכותי.

נתנאל מילר

מנהל אזור המרכז

אזור הדרום והשפלה

שנת 2020 הייתה שנה מיוחדת ומאתגרת באזור מגוון בו יש מסגרות דיור, תעסוקה, ומועדונית שהיה צורך להתאים אותם להנחיות משרד הבריאות. האזור מאופיין במסגרות קטנות במרחב קהילתי. הדירות היו פתוחות כל הזמן, במטרה למנוע נסיעה הלוך וחזור לבתי המשפחה. בסגר הראשון נשארו בדירות יותר זמן ללא יציאה למשפחה, לליל הסדר כולם נסעו למשפחות, למעט דירת בנים בשוהם בה נערך ליל הסדר. לאחר מכן חזרנו לשגרה של יציאות לבתי המשפחה. כולם חתמו על הצהרת בריאות וחזרו למסגרת לאחר מדידת חום.

הפעילות בשנת קורונה

דיור

מסגרות הדיור כוללות ארבע דירות בקיבוצים קבוצת יבנה, משוואת יצחק ועלומים ושתי דירות במועצה מקומית שוהם בהן גרים 32 דיירים ודיירים. הצלחנו לבצע התאמות להוראות משרד הבריאות ומשרד הרווחה. הצטיידנו בכל מה שנדרש בהתאם להנחיות - מד חום למדידה מרחוק, מסכות, ציוד אלכוהול וכפפות, חלוקים חד פעמיים והוראות ברורות נתלו בכל הדירות לצוותים. במהלך השנה שתי דיירות חלו בצורה קלה בבית המשפחה וכן ארבע נשות צוות: שתי בנות שירות ושתי מדריכות. מספר קטן של דיירים היו בבידוד, חלקם בבית המשפחה וחלקם בדירות, בעיקר כשהתגלה מאומת במשפחה או במקום העבודה. הדירה במשוואת יצחק נסגרה לשבוע עקב התפרצות המחלה בצוות והדבקה של שתי דיירות. לאחר הבראה וניקיון יסודי של הדירה היא חזרה לפעילות מלאה.

למרות המצב המיוחד, השתדלנו שהחיים יחזרו לסדר הרגיל, עד כמה שאפשר. פעילויות הפנאי התקיימו בחוץ. המועדונית נפתחה כשמשרד הרווחה נתן אישור בשתי קפסולות, כל קבוצה ליומיים פעילות. הרבה מאוד מהפעילות בקיבוצים הופסקה: פגישות עם חברים מהקיבוץ, ארוחות משותפות בחדר אוכל, תפילה בבית הכנסת. ובכל זאת מצאנו פתרונות יצירתיים. הארוחות כולן התקיימו בדירות, התפילות בשבת ובחגים במניין השכונתי והמפגשים רובם וירטואליים [טלפון, זום].

לאור המצב התקיימו פעילויות ייחודיות בתקופה זו: טיולים באזור כשהתאפשר, חוגים של הדירה ללא משתתפים נוספים, ספורט יחדני, ערכות שמחלקת הפנאי העבירה, פגישות בזום וגם ערב הורים. הרבה מאמץ של הצוותים ובנות השירות ביוזמה לפעילות.

מועדונית

המועדונית בשוהם, שבשגרה פועלת 3 ימים בשבוע בשעות אחר הצהריים, הייתה סגורה כחודש והפעילות נערכה ווירטואלית ובביקורים בבתי החברים. לאחר מכן נפתחה בהתאם להוראות, כל החברים חזרו לפעילות בקפסולות קטנות ללא מתנדבים ורוב הפעילות נערכה בחוץ.

תעסוקה

תעסוקה נתמכת - שתי קבוצות מח"ר תעסוקתי (מפעל חברתי רווחי) בהן 15 מועסקים, פעלו בקריית שדה התעופה חבל מודיעין. קבוצה במפעל דיפלומט יצאה לחל"ת ונפתחה שוב עם חברים חדשים ובמפעל נובולוג הקבוצה עבדה כל התקופה, היות שהמפעל נחשב לחיוני.

בקיבוצים ובשוהם - רוב מקומות התעסוקה היו סגורים: גני ילדים, מרכזים לקשישים, חנויות. ומועסקים עם מחלות רקע שלא יכלו להשתלב במפעל מוגן מצאנו פתרונות שנתנו מענה לעיסוק הדירים - הבאנו עבודה לכל הדירות ממפעלים באזור ומהמפעל המוגן כך שלכולם הייתה עבודה.

שק"ל במרחב הפתוח - מרכז יום טיפולי לאנשים על הרצף האוטטיסטי בתפקוד נמוך בחוות סוסים בכפר שמואל. במרכז כ- 20 מועסקים והוא פעל ללא הפסקה באישור משרד הרווחה. השתדלנו שהפעילויות תתקיימנה בחוץ, למעט ימי מזג אוויר סוער. הצלחנו במאמץ גדול ללמד את רוב המועסקים לחבוש מסכה ולשמור על היגיינה. הצוות הקפיד על שמירת ההנחיות. מתנדבים הפסיקו לבוא ורק לאחרונה חזרו הסטודנטים לעבודה סוציאלית. בכפר שמואל היו שתי תקופות בידוד, הראשונה בגלל מועסק חולה והשנייה בגלל מורה למוסיקה חולה. התקופות האלו היו קשות מאוד למשפחות. הצוות שמר על קשר עם המועסקים והמשפחות בפגישות זום. אפשרנו למשפחות לקבל הדרכה מצוות מקצועי של שק"ל. השארנו במאמץ רב את המסגרת פתוחה גם כשחלק מהצוות היה בבידוד.

טיול פריחה של דיירות קבוצת יבנה

תכניות לשנת 2021

בשנה הקרובה מאחר שלכל הדיירים והמועסקים וכמעט כל הצוות יש דרכון ירוק, אנחנו מקווים שנחזור לפעילות כמעט מלאה תוך שמירה על ההנחיות.

במהלך שנת 2021 מתוכננת להיפתח עוד דירות בקיבוצים בשוהם ובמודיעין. בינואר נפתחה דירת בנים במודיעין ובקרוב תפתח דירת בנות נוספת בשוהם.

נבדקות פניות מקיבוצים ומרשויות מקומיות באזור הדרום לבחון פתיחת דירות לחיים או מקום תעסוקה לאנשים עם מוגבלויות והשתתפות בכריקט של הג'וינט "סל שירותים אישי".

מצורף מכתב שכתבה תמי מייזליק, אימא של עדי מדירת "בית בקבוצה" בקבוצת יבנה. המכתב, שנשלח בשם ההורים לאחר הסגר הראשון, מבטא את המאמץ הגדול של כלנו - אנשי צוות שק"ל לתת לחברים במסגרות שנה טובה ורגילה ככל שהיה אפשר, ומעל הכל לשמור על הבריאות.

דפי ליבר

מנהלת אזור הדרום והשפלה

תאריך 21/06/2020 Date

לכבוד
גב קלרה פרידמן, מנכ"ל שקל
באמצעות דוא"ל claraf@shekel.org.il

הנדון : בית בקבוצה - יבנה

בשם הורי הבנות, דיירות הבית בקבוצת יבנה, אני חשה חובה נעימה להכיר תודה ולהביע הערכה לעשייתן ולפעלן של חברות הצוות העוטף ומלווה את בנותינו כל העת.

ראויה לציון מיוחד, ההערכות בתקופת משבר הקורונה.

במהלך החודשים האחרונים, עת שובש סדר היום, וניטלה מהבנות היכולת לצאת לשגרת עבודה, השכיל הצוות המלווה, ליצר עבורן שגרת חיים חדשה. שגרה תוססת, יצרנית, מועילה, בריאה ודינמית.

המדריכות - **מיליה, טליה ותמר**, ובנות השירות - **נעם ולטם**, בנו תכנית יומית הכוללת תעסוקה, בידור, יצירה וספורט. בנוסף, תמכו רגשית ומילאו את החסך שנוצר עקב הבידוד והסגר אשר נמשך תקופה ארוכה, ובהעדר מפגשים תכופים עם המשפחה. כל זאת, בהיותן הן עצמן, מבודדות ומרוחקות מביתן שלהן, משך תקופת זמן ארוכה במיוחד.

להן, וכמובן **לדליה דפי**, המנווטות את הבית כולו-טאוה תהילה.

נוקיר טובה כאן לחברי קבוצת יבנה שממשיכים כתמיד לתמוך, לגונן, לשתף, לארח ולדאוג לפיתוח הבנות ולמילוי צרכיהן.

תוכס של כל אלו רצוף אהבה ובית בקבוצה בזכותם מואר, חם ופתוח לרווחה.

רוב תודות,

תמי מייזליק

מכתב תודה מהורי בית בקבוצה, קיבוץ יבנה

פעילות יחידות המטה

ד"ר ארז אזרחי

אלירז חג'ג

נטלי גיל כהן

אורלי מזרחי

ד"ר מאיר חובב

פיתוח משאבים וקשרי חוץ

לוגיסטיקה

מחלקת כספים

משאבי אנוש

הערכת תכניות

מבצע חיסונים בבית שק"ל

פיתוח משאבים וקשרי חוץ

תרומות בשנת הקורונה

בעקבות משבר הקורונה והשינויים הארגוניים של שק"ל, עמדנו מול צורך מיידי בסיוע למימון המשך פעילות רציפה בהקפדה על כל הדרישות בדאגה מרבית לדיירים, למועסקים ולמטופלים. פנינו לגופים מרכזיים לסיוע, אולם בשבועות הראשונים קבלנו מרובם דחיות. בפרט, קרנות מחו"ל וכדרכיות שסייעו לנו בעבר השיבו את פנינו ריקם, מאחר שההתגייסות שלהם הייתה לאוכלוסיות המקומיות בהן הפדרציות פועלות, שגם הן נפגעו מהמשבר העולמי.

המשכנו לפנות בנחישות לגופים בישראל ובעולם, ואחרי פרק זמן נענינו בהתגייסות מרשימה של חברות וקרנות מובילות, אשר העבירו תרומות נדיבות ובאופן מהיר יחסית.

הצורך המיידי לסיוע היה בתחום הדיור, אשר המשיך לפעול ברציפות גם בימי הסגר, ובד בבד נדרשה התארגנות ועיבוי המערך וכתוצאה מכך הגדלה בהוצאות תפעול לשמירה על הגיינה ותגבור כוח האדם. בין הראשונים להתגייס לעזרתנו נציין את **קרן עזריאלי**, שתרמה מענק מיוחד להתמודדות בדיור ואת חברת **מובילאיי** בתרומה לפיתוח פתרונות לפנאי עבור הדיירים הסגורים בדירות.

התחום השני בו מיקדנו את מאמצי גיוס התרומות היה לפעילות המרכזים לטיפול רגשי של עמותת שק"ל – מרכז טוני אלישר בירושלים והמרכז הטיפולי שק"ל דרום בבאר שבע. מיד בתחילת משבר הקורונה, המרכז הטיפולי טוני אלישר יזם והפעיל קו חם טלפוני לטיפול נפשי רגשי, כמענה מידי דחוף בעקבות הפסקת הטיפולים הפרונטליים בהתאם להנחיות, במקביל לעלייה בתחושות מצוקה וצורך לסיוע נפשי בקרב אנשים עם מוגבלויות ובני משפחותיהם. הקו החם פעל בתמיכת **הקרן לירושלים והשגרירות הנוצרית בירושלים (ICEJ)**. כמו כן, גייסנו במהלך השנה תרומות משמעותיות למרכז הטיפולי בבאר שבע מה**קרן המשפחתית טד אריסון**, **קרן שוסטרמן וקרן אן והנרי זארו**.

במהלך השנה התקבלו תרומות נוספות משמעותיות ביניהן תרומת **קרן ויינברג** שהתקבלה בתחילת שנת 2020 להשתתפות במימון רכישת דירה בירושלים, ותרומה נוספת מהקרן שהתקבלה לקראת סוף השנה לסיוע חירום לקורונה, באמצעות **עיגול לטובה**. בנוסף קבלנו העברה אחרונה בתרומות רב-שנתיות: תרומת **עודד אלישר**, בתיווך **הקרן לירושלים**, למרכז הטיפולי טוני אלישר ותרומת **קרן מתנאל** למרכז יום טיפולי ומזדקנים.

בין התרומות הבולטות הנוספות ראוי לציין את תרומת **קרן סילוויאן** לבי"ס הטנה; **קרן וונדרפונקט** באמצעות **הקרן לירושלים** לשיפוץ חצר מרכז יום רמת שלמה; **הקרן המרכזית לישראל** למרכז התעסוקה בירושלים, **הפדרציה היהודית של יוצאי אירן בניו-יורק** לתעסוקה, **הקהילה היהודית בפניקס אריזונה** לתכנית יום לימודים ארוך בבי"ס הטנה, **שגרירות ארה"ב** לפרויקט התזמורת האינטגרטיבית של מכללת שק"ל, **קרן אקסל שפרינגר** להקמת מעלית בחנות המציאון ברמת גן, **אשטרום נכסים והחברה העירונית שוהם חמש** לבית לחיים בשוהם, **הקדש מנחם בראון** ועוד קרנות ותורמים אחרים.

במהלך השנה קבלנו מספר תרומות להנצחה מירושות ועיזבונות, ביניהם: תרומת משפחת אופנהיימר לזכרו **רפי אופנהיימר ז"ל**, תרומת משפחת סמט לזכרו של **אלימלך סמט ז"ל**, תרומה לזכרו של **אליהו חלבה ז"ל**. בנוסף טיפלנו בתרומה של ציורים ותקציב להפקת תערוכה מעיזבונות של **רמי צמח ז"ל** שאנו מתכננים להוציא לפועל בשנת 2021.

פעילות המחלקה

פעילות המחלקה שימרה וחיזקה את המעמד וההכרה של שק"ל בציבור הישראלי כאחד הארגונים המובילים בישראל למען שילוב אנשים עם מוגבלויות בקהילה, לקידום זכויות ופיתוח מסגרות מתאימות בקהילה.

התרומות ברשת גדלו בכ- 80% בשנה זו ביחס לשנה קודמת. מרבית התרומות היו לפעילות הכללית וחלקן באמצעות קמפיינים ממוקדים, כגון קמפיין למרכז יום חדש לאנשים על הרצף האוטיסטי ברמת רחל וקמפיין "למידה תורמת" בחג שבועות.

גם בשנה זו הוצאנו דיוור לקראת החגים בפסח ובראש השנה לרשימת תפוצה של אלפי נמענים בו משולב סיפור מרגש מהפעילות בשק"ל, באמצעותם גייסנו תרומות במעטפות החזר. לקראת פסח הפעלנו קמפיין ממוקד באפליקציות להעברת כספים, פייבוקס ופפר פי, למימון ארוחות חגיגות לדיירים.

הפעילות ברשתות חברתיות זוכה לתהודה ציבורית רחבה ובזכותה להשתתפות פעילה ביוזמות של שק"ל. מספר מעגלי "עיגול לטובה" למען שק"ל המשיך לעלות ובהתאם סכום התרומה החודשי גדל ועמו התודעה הציבורית. כמו כן, בזכות **עיגול לטובה** קבלנו מענק חירום לקורונה **מקרן וינברג**. במהלך השנה היו פרסומים רבים בהם היה ייצוג של שק"ל בעיתונות הארצית והמקומית וכן בטלוויזיה, כגון: סדרת כתבות בנושא אוטיזם בתפקוד גבוה בחדשות "כאן".

הקרנת הסרט "יוצאים מן הכלל" בקולנוע לב, ת"א

המשך פעילות

- קשר עם תורמים: פניות יזומות לשימור קשר עם תורמים ותיקים ויצירת קשרים חדשים ומענה לפניות. כתיבת בקשות לקרנות פילנטרופיות ומנהלי קשרי קהילה ורווחה בארגונים עסקיים.
- כתיבת בקשות לקרנות פילנטרופיות ומנהלי קשרי קהילה ורווחה בארגונים עסקיים.
- הגשות לקולות קוראים, למענקים פרסים ואותות.
- הפעלת אתרי "גיוס המונים" (crowd-funding) לקבלת תרומות, שיפור וייעול ממשקי תרומות אונליין.
- קמפיינים לגיוס כספים בשיתוף הורים ומשפחות של דיירים, מועסקים וחניכים.
- פעילות שיווקית והכנת חומרים פרסומיים, דפי מידע, מודעות ועוד.
- שיפור מערכות המידע לניהול קשרי תורמים בתיאום עם מחלקת כספים.
- הרחבת רשימת התפוצה ושליחת "ניוזלטר" עם עדכונים שוטפים על הנעשה בשק"ל.
- תפעול אתר האינטרנט של שק"ל, עדכון התכנים והעשרת המידע הרלוונטי בהתאם לקהלי היעד. עדכון שוטף של אתר האינטרנט למכירת מוצרי חנות "מתנות שק"ל לאהוב".
- סיוע לקמפיינים למכירת מוצרים של חנות המתנות, כגון: מסכות לקורונה של המתפרה והגדות לפסח של סטודיו בין השורות.
- לוווי בנייה של אתר אינטרנט לתיירות נגישה, עבור המרכז הישראלי לנגישות.
- שותפות בעריכת הדו"ח השנתי של שק"ל לשנת 2019, כולל עריכת מהדורה באנגלית.

אירועים

בגלל מגבלות הקורונה לא התקיימו במהלך השנה אירועים רבי משתתפים, ולכן לא התקיימו האירועים המסורתיים בהם השתתפנו בעבר, כגון, ערב התרמה, ערב זכויות יוצרים - האירוע השנתי לזכרו של גדעון דרורי ז"ל, רצים עם שק"ל במרתון ירושלים, פסטיבל הסרטים "יוצרים מציאות" וכו'.

אירועים בהם השתתפנו שהתקיימו בתחילת 2020 לפני הגבלות התנועה כללו:

- טקס חנוכת מרכז יום סיגליות לאנשים מזדקנים עם מוגבלויות בפתח תקווה.
 - יום עיון למנהלי יחידות ורכזי תחומים בשק"ל בנושא "אחדות ארגונית-שיווקית" וביקורים בבית שק"ל.
 - הקרנת בכורה של הסרט "יוצאים מן הכלל" בקולנוע לב.
 - הצגה "לוזוויל" של קבוצת התיאטרון הקהילתי בשוהם.
- אירועים שהתקיימו למרות הקורונה:
- טקס הנחת אבן הפינה לבית לחיים בשוהם, בהשתתפות שר העבודה והרווחה איציק שמולי, ראש מועצת שוהם איתן פטיגרו, היזם והתורם יוסי שיינפלד.
 - תיאום הרמת כוסית וירטואלית בזום עם הורים ובני משפחה של דיירים ומועסקים.

שר הרווחה איציק שמולי בהנחת אבן הפינה לבית לחיים

לסיכום, עם הפנים לשנת 2021

תודה לצוות ולכל השותפים והתורמים הנאמנים והנדיבים שהמשיכו לתמוך בפעילות העמותה בימים קשים אלו. ללא המאמצים וההתגייסות הציבורית הרחבה עמותת שק"ל לא הייתה מצליחה לעבור את השנה הקשה והמתגרת.

מבחינה כספית, שנת 2021 צפויה להיות מאתגרת לא פחות מקודמתה, מאחר שאנו עדים לקשיים רבים בגיוס תרומות, כאשר בד בבד ההוצאות הגבוהות עקב הקורונה ממשיכות להשפיע.

אנו מקווים לחזור בהקדם לקדם אירועי תדמית לגיוס תרומות והעלאת מודעות ציבורית לשק"ל, לארח קבוצות לסיורים בבית שק"ל ולקדם מעורבות בפעילותה, ולהמשיך בכל יתר הפעילויות של המחלקה.

ד"ר ארז אזרחי

מנהל מחלקת פיתוח משאבים וקשרי חוץ

לוגיסטיקה

בשנה זו הוקמה המחלקה ללוגיסטיקה, הנותנת מענה בתחומים: לוגיסטיקה, אחזקה, מחשוב ורכש, בכל אזורי הפעילות של שק"ל ובשיתוף פעולה עם יחידות המטה. לטובת הקמת המחלקה יצרנו שינוי במערך הלוגיסטיקה לדירות שק"ל.

הפעילות בשנת קורונה

דיור

לאחר תקופה ארוכה של עיכוב בפתיחת דירות מצד משרד הרווחה, נפתח צוהר של כחודש בו אפשרו הגורמים השונים פתיחת דירות חדשות. חלון הזמן נוצל בצורה מרבית ובמסגרתו נפתחו שש דירות חדשות (שלוש בתחום התקשורת בירושלים, ושלוש ברמת גן). הדבר דרש איתור דירות מתאימות הן מבחינת מיקום הן מבחינת נגישות ומבנה הדירה. בנוסף, הפעלת דירה דרשה חתימה על חוזה והסדרת כל הנושאים הלוגיסטיים, הצטיידות מלאה (ריהוט, מחשוב ומוצרי חשמל). במהלך השנה שיפרנו את תנאי הדיור בחמש דירות ותיקות, ונעשה מעבר לדירות המותאמת לצרכי הדיירים ומשודרגות. במסגרת פרויקט הדיור הנתמך בירושלים רכשנו שתי דירות.

רכש ותפעול

- הוכנסה תוכנת פריוריטי למחלקת רכש ירושלים ופתח תקוה בהתממשקות מלאה עם מחלקת הכספים.
- הסתיים שדרוג בניין התעסוקה בבית שק"ל ברחוב יד חרוצים ירושלים, כולל פתרונות אקוסטיקה ואחסון תוך שמירה על אוירה נעימה במרכז התעסוקה.
- סיום הצטיידות מרכז יום למזדקנים סגליות פתח תקוה בעיצוב מותאם לשמירת תחושת ביתיות וחמימות.
- סיום הצטיידות מרכז יום טיפולי ומזדקנים בירושלים במחשבה על מבנה המקום, אסתטיקה ונגישות.
- סיום הצטיידות לדיירי שק"ל בשנים האחרונות, במסגרתו נרכש ציוד לשנתיים הקרובות עבור הדירות החדשות, במגמה להעמיד סטנדרט גבוה במיוחד לדירות בקהילה.
- פרויקט שיפוץ והצטיידות מרכז יום לאנשים עם אוטיזם ברמת שלמה יצא לפועל, כולל ציוד טיפולי להצטיידות. הפרויקט נעשה בשיתוף עם מנהלת המרכז ובלווי יועצת מהתחום הטיפולי ומעצבת. כל הציוד מותאם לצרכי המועסקים ותוך מחשבה רבה. הפרויקט כלל פיתוח חוץ ורכישות ציוד המותאם לצורכי המקום.
- פיתוח קשרים עם ספקים אסטרטגיים כך שבשעות הקשות שנפגשנו בהם השנה, כמו סגרים ותקופות בידוד, כל הספקים עמדו לצדנו ותרמו מזמנם וכספם.

מחשוב

- בוצעה הטמעת מערכת "סינאל" לשכר וגמל מועסקים בשיתוף עם מחלקת השכר.
- חל שיפור בשימוש במערכות נתיב בדיור ובתעסוקה והמשך פיתוח התוכנה כך שתיתן התאמה למרכזי התעסוקה, ופיתוח קשר לגביה במחלקת כספים.
- התאמת תוכנת פריוריטי והכנסתה לשימוש מחלקת הרכש.
- הכנסת תוכנה לפנאי המאפשרת גמישות וחשיבה יצירתית ונגישות לכלל המשתמשים.
- החלפת מערך המדפסות בשק"ל.
- יישום המלצות דו"ח מבקר למחלקת מערכות מידע, כולל הכנסת גיבוי לשרתים.

תחום הקורונה

הפעילות הייחודית בעקבות הקורונה דרשה יעילות יצירתיות ומתן תגובות מידיות למענים שונים בכל התחומים לפעמים תוך מענה בטווח קצר של שעות ספורות.

דיר - נפתחו 2 דירות עבור מבודדים, כולל הכנסת הציוד הדרוש בדירה רגילה ובדירת בידוד, דירה נוספת הוכנה עבור חולי קורונה במידה ויידרש כולל הכנת 2 מתחמים עבור הצוות והחולים ואבזור מלא, שלשמחתנו לא היה בו צורך.

רכש ותפעול - נעשה רכש מסיבי של ציוד מיגון קורונה: חלוקים, כפפות, מסכות, אלקו-ג'ל וחלוקתם במסגרות התעסוקה ובדירות. הוזמנו חיטויים על ידי ספק אשר תרם את החיטוי בכל מבני התעסוקה והדיר שנדרשו לעבור חיטוי (על פי רב תוך התראה של מספר שעות).

מחשוב - רכישת מצלמות web והתקנתן בדירות ליצירת קשרים מחוץ לדירות והשתתפות בפעילויות פנאי. הכנת חדרי ישיבות למכשירי זום והרחבת קו האינטרנט על מנת לתת מענה לבעיות הרשת.

לסיום בפן אישי

נפגשתי השנה עם לא מעט סיפורים מרגשים וגאווה גדולה בידיעה שהייתי חלק ממערכת זו. אציין אירוע אחד שהשאיר בי חותם גדול וממחיש את עוצמתה של שק"ל. מציאת דירות הג'וינט ערכה זמן רב ודרשה הרבה יצירתיות ופתיחות של כל השותפים בפרויקט, במטרה לרכוש דירה מותאמת וטובה לזוג שנבחר. אין מילים בכי לתאר את הרגע שבו נמסרו לידי הזוג מפתחות הדירה, בידיעה שהם יוצאים לדרך חיים חדשה, שתאפשר להם עצמאות ובניית בית וחיים משלהם. וביחד עם תמונה זו להסתכל על הדמעות בעיניים של ההורים העומדים ליד ולנסות ולהרגיש, ולו במעט, את ההקלה והתקווה הגדולה שלהם לעצמאות והצלחת ילדיהם.

אלירז חג'ג

מנהלת מחלקת לוגיסטיקה

מחלקת כספים

שנת 2020, שנת קורונה, הייתה שנה מלאה באתגרים. נדרשנו לקשר שוטף והדוק עם משרד הרווחה על מנת להשיג את המשאבים הנדרשים בתקופת קורונה: דירת בידוד, ציוד, צוות מתוגבר ועוד. מימון להוצאות מיוחדות אלו הגיע ממשרד הרווחה, מתרומות, מביטוח לאומי ומהתקציב השוטף של שק"ל. אתגר נוסף היה התמודדות יחידת השכר עם יציאת עובדים לחופשה ללא תשלום, עקב סגירת יחידות תעסוקה, במטרה להיטיב עימם ככל שניתן ויחד עם זאת לא להיכנס לגרעון תקציבי.

מעבר לאתגרי הקורונה בשנת 2020 בוצעו מספר פרויקטים גדולים שדרשו טיפול כספי ובקרה, ביניהם: שיפוץ והצטיידות מרכז היום ברמת שלמה, שיפוץ מרכזי התעסוקה ביד חרוצים, פתיחת שש דירות בירושלים וברמת גן.

תפקידי המחלקה

- רישום הפעולות הכספיות והכנת דו"ח כספי.
- ניהול כספי מול הבנקים וגורמי מימון.
- טיפול כספי בספקים - תשלומים, תפעול שוטף, התקשרות כספית.
- טיפול כספי בלקוחות ותורמים - הפקת קבלות, ניהול כרטיסי לקוח וגבייה.
- טיפול בשכר העובדים.
- ניהול קופות קטנות.
- בקרה כספית - לקוחות, ספקים, יחידות שק"ל ופרויקטים.

פעילות בשנת 2020

- ביצוע שינוי ארגוני והטמעתו - שינוי בצוות העובדים ובהגדרות תפקידיהם.
- הטמעת תוכנת "הרמוני" לטיפול בשכר.
- הטמעת מערכת פריוריטי באופן מלא ובפרט בעבודה עם ספקים בתהליך הרכש.
- הכנת דוח כספי לשנת 2019.

יעדים לשנת 2021

- הטמעת מערכת ניהול תורמים בפריוריטי (במקום Salesforce).
- ניהול תקציב במערכת פריוריטי לצורך הפיכתו לכלי יישומי למנהלי המחלקות.
- טיפול בנושא הארנונה לעיריית ירושלים.
- טיפול בגבייה של חובות עבר.
- שיפור מערכת הבקרה.
- יצירת מודל השקעות כספיות.
- הכנת דוח כספי לשנת 2020.

נטלי גיל כהן

מנהלת מחלקת כספים

משאבי אנוש

מחלקת משאבי אנוש מטפלת בעובדי בשק"ל השכירים והעצמאיים. בסוף 2020 הועסקו 576 עובדים, מהם 30 אנשים עם מוגבלויות, ובנוסף כ-100 נותני שירות עצמאיים, מומחים ואנשי מקצוע.

ההתנהלות בשנה האחרונה הייתה בצל משבר הקורונה שהציב בפנינו אתגרים רבים גם בתחום ניהול צוות העובדים. בתחילתו של המשבר, במרץ 2020, לאור סגירה וצמצום של מסגרות התעסוקה, הפנאי ויום הלימודים הארוך, נאלצנו להוציא כ-220 עובדים לחופשה ללא תשלום. הליך היציאה לחל"ת היה בשיתוף מנהלי האזורים והמחלקות, תוך סיוע מירבי לעובדים בהכנת הטפסים הנדרשים והעברת הקבצים למוסד לביטוח לאומי. הקפדנו על מתן יחס אישי וסיוע אישי לכל עובד. מפרוץ המשבר ועד לסוף 2020 מאות עובדים היו בבידוד, וכ-50 עובדים חלו בקורונה. דאגנו לבצע מעקב ורישום, כך שכל עובד יקבל את התשלום המגיע לו, ובמקביל העברנו דיווחים יומיים לפיקוח על מצב המבודדים והחולים בקרב העובדים.

במהלך 2020 נדרשנו לשנות את מתכונת ההעסקה של העובדים, בעיקר עובדי מערך הדיוור, בהתאם להנחיות והמגבלות. בימי הסגר, הדיירים שהו בדירות כל שעות היום, כך שההעסקה הייתה בכל המשמרות, לרבות משמרות הבוקר, והעובדים נדרשו לעבודה מאומצת והתגייסות למצב החדש. בהתאם להנחיות, העמותה רכשה לעובדים אמצעי מיגון וחיטוי (חלוקים חד פעמיים, מסיכות, כפפות, אלכוהול, מדחומים). כמו כן, נדרשנו לארגן מערך הסעות לעובדים, לאור צמצום או הפסקת התחבורה הציבורית. בכל פעילויות העמותה התבצעה חלוקה לקפסולות, ובכל חדר נתלה שלט ובו ציון מספר האנשים שיכולים לשבת יחד בהתאם להנחיות התו הסגול.

כחלק מחיזוק העובדים והעלאת המוטיבציה, נשלחה פעמיים מתנה לכל עובדי שק"ל, כאות תודה והוקרה על העבודה המאומצת והמסירות הגדולה. לקראת החזרה לעבודה סדירה והחזרת העובדים מתקופת החל"ת, נתלה שלט חוצות ענק על בית שק"ל (מוצג בתמונה בעמוד 6), כאות תודה והערכה להתגייסות העובדים בתקופה מאתגרת זו.

פעולות שנתיות

אוריינטציה לעובדים חדשים: במסגרת יום זה מקבלים העובדים החדשים הרצאות וחומרים להכרת שק"ל ופעילותה, זכויות העובד בארגון ועוד. מטרת היום לאפשר לעובד להכיר את פעילות שק"ל מעבר לתחום בו הוא עוסק. כמו כן, ניתנות הרצאות מקצועיות מפי אנשי מקצוע, ונשמעים סיפורים אישיים של מטופלים והורי מטופלים, על מנת שהעובד יכיר את הצד "השני של המטבע". השנה לאור המצב לא התקיימו ימי אוריינטציה.

השתתפות בוועדה לבחירת עובד מצטיין ע"ש גדעון דרורי ז"ל: הטקס שהיה אמור להתקיים בחודש מרץ נדחה לאור איסור על התקהלות ולבסוף בוטל. הזוכים בפרס העובד המצטיין קיבלו את הפרס ללא טקס ציבורי.

חולק שי לחג לעובדי העמותה בראש השנה ופסח. כמו כן, נשלח שי לעובדים החוגגים יום הולדת.

בנות שירות לאומי

לסיום, בנימה אישית

השנה החולפת הייתה מאתגרת הן מבחינה אישית והן מבחינה מקצועית. נאלצנו להתמודד עם דילמות לא פשוטות של הוצאת עובדים לחופשה ללא תשלום, ופיטורין בחלק מהמקרים לאור צמצומים. מדי יום יצאו הנחיות חדשות, לאורם נאלצנו לשנות את מתכונת העבודה. על אף כל זאת, העובדים התגייסו והיו נכונים לסייע ככל הנדרש, ואף התגלו סיפורים אנושיים מרגשים מאוד בזמן המשבר: עובדים שתרמו את המענק שהתקבל מהמדינה לעובדים שהיו זקוקים לכסף, עובדים שהגיעו להתנדב עם דיירות סיעודיות חולות קורונה בזמן אשפוז, על אף שסיימו לעבוד, ללא כל תמורה כספית, עובדות שהתנדבו לחגוג את ליל הסדר יחד עם הדיירים, על אף שעבודתן אינה כוללת עבודה בחגים.

המושגים עובד חיוני והון אנושי ניכרו במלוא מובן המילה במשבר הקורונה. ההון האנושי שקיים בעמותה הוא חיוני, נדיר ומיוחד. המרקם האנושי - האכפתיות, המסירות, הנתינה - כל אלו ראויים להערכה רבה. אין לי ספק שהצלחנו לעבור את משבר הקורונה בצורה מיטבית בזכות העובדים.

אורלי מזרחי

מנהלת מחלקת משאבי אנוש

הערכת תכניות

בשנה ייחודית זו חלה ירידה בפעילות ייעוץ והערכת תכניות עקב הסגרים וצמצום המפגשים במטה ובאזורים.

הפעולות שבוצעו

- הכנת סיכום שנת 2019 והוצאתו לאור בשיתוף עם דר' ארז אזרחי.
- פגישות ייעוץ עם עובדים בכירים בחלקם טלפונית עקב הסגרים.
- השתתפות במערכת העיתון "ענין של גישה". השנה עקב המצב יצא לאור רק פרסום אחד.
- סיוע לדיירי שק"ל החברים בעמותת "נאמנים", בפעילות הכספית שלהם.
- השתתפות בוועדה שדנה בפטירת דיירת מסיבות בריאות.
- פרסום ספר "פיתוח שירותים חברתיים בחברה מתהווה - מסע אישי" בו יש מידע על עמותת שק"ל ופעילותה.

תכנית פעילות לשנת 2021

בשנת 2021 תצומצם הפעילות לאור המשך הקורונה ומגבלות הסגרים, והיא תכלול:

- הכנת סיכום הפעולות של שק"ל בשנת הקורונה 2020.
- עדכון נוהלים לפי הצורך.
- ייעוץ והנחייה לבעלי תפקידים בשק"ל.
- חברות במערכת עניין של גישה.
- ייעוץ לדיירי שק"ל במסגרת עמותת "נאמנים".

ד"ר מאיר חובב
הערכת תכניות

מתנות שק"ל לאהוב
חנות המפעל של עמותת שק"ל

יש כל מיני מתנות:

יש מתנות שבירות או רקומות, מרובעות או עגולות צפות, צבעוניות, ביחידים, בזוגות - מה לא. לפעמים לא קל לדעת מה המתנה שתקלע בדיוק, אבל אף פעם אי אפשר לפספס עם מתנה שיוצרה בידיים אוהבות, באה מהלב ונכנסת ללב. בעבודה שבאה מהלב אנחנו מבינים. זאת העבודה שלנו.

מסכות פנים 20-25 ₪ • מפות שולחן חגיגיות 1.5 מטר 50 ₪ / 2.8 מטר 70 ₪ • מארז להבדלה 40-35 ₪ • סט 6 תחתיות לכוס 50 ₪
כרית נסיעה מרופדת 55 ₪ • שלושה רעשנים 50 ₪, בובת ארנבון 55 ₪ • כרית חד קרן 60 ₪ • נרות צבעוניים 20-10 ₪

בכל פעם שאתם תומכים בשק"ל, אתם מקדמים אנשים עם מוגבלויות לעצמאות ומעניקים הזדמנות להשתלב במעגל התעסוקה

ועוד עשרות מוצרים ודוגמאות באתר ובחנות

טל: 052-8390554 / talib@shekel.org.il

בית שק"ל, יד חרוצים 11 ירושלים, טל. 02-6442047 / store.shekel.org.il